

LAISVE
Semi-Weekly
102-02 Liberty Ave.
Ozone Park, N. Y., 11417
Tel. Michigan 1-6887

Entered as second class matter at the Post Office of Jamaica, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

LAISVE

THE LITHUANIAN SEMI-WEEKLY

LAISVE—LIBERTY
Dukartsavitinis

Dalyje Queens apskritys (N. Y.)	\$10.00
Kanadoje	\$10.00
Kitur užsienyje	12.00\$
Jungtinėse Valstijose	\$9.00

Pavienio egzemp. kaina 10 centų

No. 72 Ozone Park, N. Y., 11417 Antr., rugsėjo (Sept.) 10, 1963 METAI 52-ji

KRISLAI

Sirsta, pyksta... Razumnas ir lojalus "Vienybė" sako: P. Grigaitis meluoja!.. Narkeliūnaitės vizitas — Rašo R. Mizara —

Labai įsirdo ant manęs P. Grigaitis, kam aš andai priminiau "Laisvėje" tai, ką mums apie jį sakė jo buvęs asistentas A. Morkus, neseniai išvykęs į Lietuvą. Pasirodo, tuo aš jį labai įskaudinau. Tegus menševikų lyderių atsako Getės Faustas:

Juk aš gi tau nespėdžiau spąstu, I juos tu pats, nelaisis, įklivai... A. Morkus pasakojo, kad jis ilgiau nebegalėjo būti P. Grigaičio asistentu (1) dėl "veiksmų" politinių šelmų, (2) dėl to, kad jo bosas palaikė nuolatinius ryšius su FBI.

Rašiau tai, ką Morkus pasakojo mums, o ne L. Jonikui.

Kaip ir visuomet, P. Grigaitis nuodoa labai razumną, didelį, o Mizara, pasakoja, "sukvaliojo." (Ar tik nebus čia "vagie, kepurė dega"?)

Didžiutis, kitus žeminti — P. Grigaičio amatas. Bet skaitykime, ką graikas dramaturgas Euripidas yra pasakęs: Kuris šimtinis didesnis ir mūdrauja Kaibo, tai juos duoda laisvę, o aš kvailis laikau...

Liekasi dar vienas dalykas: "Mizara nėra lojalus šios šalies pilietis." P. Grigaitis tai jau "lojalus", nes, "kuris gali" FBI padėti, "atlieka savo pilietinę pareigą."

Gerai, kad menševikų tūzas atvirai prisipažįsta, ir nieks jam tu "žygdarbių" nepavydi. Bet reikia tai žinoti: tokių "lojalistų", kurie šniukština, kurie skundžia savo politinius oponentus, net ir savo bičiulius, padorius ir ištikimus piliečius, gerus žmones, yra pilni patvoriai.

Užteks!

Dėl A. Morkaus išvykimo į Lietuvą taria žodį ir Brooklyn "Vienybė."

Kai pastebėjo P. Grigaitį, kelbiant, būk A. Morkų išlydėjo FBI, "V-vės" leidėja (o gal redaktorė) kreipėsi telefonu į FBI Washingtone, klausdama, ar tai tiesa. Buvo atsakyta — tai, ką P. Grigaitis skelbia, yra melas, nes FBI "neužsiima jokiomis deportacijos bylomis ir iš viso jokių žinių apie Albino Morkų neturi. Reiškė nusistebėjimą, kaip dr. Grigaitis tokią klaidingą informaciją galėjo skelbti savo laikraštyje.

Jokių žinių apie Albino Morkaus "deportaciją" į Lietuvą neturėjo nei JAV imigracijos biuras New Yorke."

Vadinasi, ir "Vienybė" sučiupo P. Grigaitį meluojant! Aš andai priminiau, jog P. Grigaičio, — nežiūrint, kad jis palaiko ryšius su FBI, — plepalai apie A. Morkaus išdeportavimą, yra šake ant vandens rašyti.

Tai, ot, j u m s ir "lojalus" pilietis! Geriau jam tikty: lojalus melagis!

Brooklyn "Vienybė" redaktorė S. Narkeliūnaitė puse mėnesio buvo išvykusi į Pietų Ameriką. Dvylika dienų ji praleido Argentinoje, o apie dvi — Sanpaulyje, Brazilijoje.

Ji ten pademonstravo savo ir V. Tysliaviėnės Lietuvoje

Maršalas Jeremenko apie NATO ir karo pavojų

Maskva. — Tarybų Sąjungos gynybos organe "Krasnaja Zvezda" tilpo straipsnis maršalo A. Jeremenko, buvusio komandieriaus Stalingrado fronto, kuris 1942 metais gynė tą miestą.

Jeremenko sveikina Maskvos sutartį, kurią jau beveik visos valstybės užgyrė. Jis rašo, kad tai svarbus žingsnis taikos išlaikymui, bet nuo jo reikia eiti prie Varšuvos apsigynimo Sąjungos ir NATO narių pasirašymo nepuolimo sutarties ir prie nusiginklavimo. Jeremenko žymi faktą, kad Maskvos sutartis nesumažina NATO narių pasirošimo prie karo, ypatingai, nesumažina atominių ginklų gaminimo ir jų paruošimo karui.

Pentagonas, JAV militariųjų jėgų centras, vykina atominius ginklais apginklavimą NATO narių. Dalis JAV militaristų mano, kad Jungtinės Valstijos, apginkluodamos atominiais ginklais Europoje NATO narius, "lokalizuotų" atominių karą Europoje, jeigu jis prasidėtų, ir tuo keliu nukreiptų "smūgius nuo Jungtinių Valstijų".

Maršalas Jeremenko rašo, kad tai labai klaidingas manymas. Jis sako: "Ne-

svarbu, kurioje pasaulio dalyje atominis karas prasidėtų, jis virstų visapasaoliniu... Tik naivūs žmonės gali manyti, kad Tarybų Sąjunga vestų tik apsigynimo karą Europoje ir susilaikytų nuo smūgių į tuos centrus, kur atominiai ginklai gaminami".

Europoje NATO nariai, ypatingai Vakarų vokiečiai, kurie jau nuo seniai troško gauti iš Jungtinių Valstijų atominių ginklų, sako, kad "patogiausiu būdu turėti tu bombų, negu šingas JAV politikai. Jis sakė, kad Pakistanas negaus iš JAV \$4,300,000 paskolos patobulinimui Dalkos orlaukio, nes Kinijos lėktuvai skrajotų į tą orlaukį.

Maršalas Jeremenko nurodo, kad žinant baisiausių atominių ir vandenilinių bombų jėgą, kiekvienas protingas ir kultūriškas žmogus turėtų galvoti apie visų tautų ir valstybių taikų sambūvį — sugyvenimą, o ne apie pasaulio pavertimą į atominio karo pelenus.

Kursto Pakistaną prieš Kiniją

Karačis. — Į Pakistaną atvyko George W. Ball, JAV Valstybės sekretoriaus pavaduotojas. Jis ilgai kalbėjosi su Pakistano prezidentu Aijubu Khanu. "Pasikalbėjimas buvo atviras".

Ball pareiškė, kad Pakistano susitarimas su Kinija sienos reikalais, o ypatingai civilinių lėktuvų skrajavimo tarp abiejų šalių, yra priešingas JAV politikai.

Jis sakė, kad Pakistanas negaus iš JAV \$4,300,000 paskolos patobulinimui Dalkos orlaukio, nes Kinijos lėktuvai skrajotų į tą orlaukį.

Vokiečiai puola antihitlerininką

Bona. — Vakarų Vokietijos spauda žiauriai užspino ant Dr. Peterio Hofstatterio, Hamburgo universiteto profesoriaus, kuris priešingai hitlerininkų-kriminalistų apneštijai.

Dr. Hofstatteris parašė straipsnį į laikraštį, kuriame reikalavo nubausti hitlerininkus karo kriminalistais. Tas nepatiko naciams, kurių daug yra Vakarų Vokietijos valdžioje.

JAPONIJA IR JOS ARMIIJA

Tokio. — Po pralaimėjimo Antrojo pasaulinio karo Japonijos konstitucijon buvo įdėtas punktas, kad Japonija neturės centralizuotų militariųjų jėgų.

Dabar militaristai pasiūlė išmesti tą punktą ir sudaryti centralizuotus armiją ir centralizuotus kitus militarinius dalinius.

Nors konstitucijoje buvo toks punktas, bet Japonija su JAV pagalba jau seniai atsteigė armijos dalinius, karo orlaivyną ir karo laivyną.

KALTIMA LIETUVĖS NUŽUDYME

Elizabeth, N. J. — Policija areštavo H. Daley, 40 metų amžiaus vyrą, ir kaltina, kad jis nužudė Liliją Užkūtis, nevedusią trijų vaikų motiną.

Policijos daviniais, jie susipažino gatvėje, aplankė keles karčiamas, o vėliau Lilijos kūnas buvo rastas užpakalyje vienos karčiamos.

J. TAUTOS SVARSTYS VIETNAMO REIKALUS

Jungtinės Tautos, N. Y. — Afrikos ir Azijos, 56 šalys paruošė rezoliuciją, siūlydamos, kad būsimoji Jungtinių Tautų asamblėjos sesija svarstytų Pietinio Vietnamo padėtį. Šias šalis prie to paakstino Diemo valdžios puolimai ant budistų.

Nepavyko paveikti į Pakistaną

Ravalpindi. — Po trijų dienų pasitarimų išvyko George W. Ball, JAV Valstybės sekretoriaus pavaduotojas. Jis bandė paveikti, kad Pakistanas liautųsi artėjęs su Kinija, bet nepavyko.

Abidvi pusės padarė atskirus pareiškimus, jog eilė klausimų buvo išaiškinta.

Pakistanas pakartojo nesutikimą su JAV, Anglijos ir Kanados politika, kurios vis daugiau ginkluoja Indiją. Pakistano vyriausybė pareiškė, kad daugiau Indija apsiginkluoja, mažiau su ja begalima susikalbėti Kašmyro reikalais.

Kenedžio laiškas Indijos premjerui

New Delhi. — Jungtinių Valstijų prezidentas Kenedis prisiuntė specialų laišką Indijos premjerui Nehru. Tik dalis laiško viešai skelbiama, kurioje Kenedis pataria Nehru, kad jis "šūrkščiai nekaltėtų prieš Pakistaną".

Kita laiško dalis liečia Jungtinių Valstijų militarinę pagalbą Indijai, Indijos santykius su Kinija, taipgi Indijos rolę tarptautinėje politikoje.

TURKAI NUTEISE KARININKUS

Istanbulis. — Pulkinkas T. Aydemiras ir dar 6 jo sandraugai nuteisti mirčiai. 29 karininkai nuteisti višam amžiui kalėjimo, o 46 kiti karininkai nuo 5 iki 15 metų kalėjimo. Visi jie apkaltinti suokalyje prieš dabartinę valdžią.

PIETŲ VIETNAMAS IR AMERIKIEČIAI

Washingtonas. — Pietų Vietnamas yra apie 15,000 JAV lakūnų, karininkų ir marininkų, kurie gelbėja Diemo valdžiai kare prieš partizanus. Bet iš priežasties vėlesnių įvykių tarp Diemo valdžios ir budistų, įsakyta amerikiečiams kuomžiausiai išvykti iš jų stovyklų.

NESURADO NUSKEN-DUSIO SUBMARINO

Washingtonas. — Per kelis mėnesius Jungtinių Valstijų karo laivynas dėjo pastangų pasiekti nusken-dusį atominį submariną "Thresher", kuris nusken-dęs 8,400 pėdų gilumoje, Cape Cod srityje. Bet nieko nesurado, tai toliau jau ir neieškos.

Havana. — Kubos vyriausybė sako, kad piratiškas bombonešis, lydimas mūšio lėktuvu, puolė Kubos orlaivyno bazę Santa Clara srityje.

Piečias negrų rasės kovos už darbus ir lygybę

Washingtonas. — Jungtinių Valstijų vyriausybė vertos armijos dalinius pietinėse valstijose atidarymui viešųjų mokyklų ir į jas priėmimui negrų vaikų. Visose pietinėse, ir kaip kur rytinėse ir centrinėse valstijose eina vaikų užregistravimas ir priėmimas į mokyklas. Baltieji šoviniškai tam daro kliūčių, bet negrų rasė ryžtingai kovoja už lygias teises.

Birmingham, Ala. — Keili desėtkai baltųjų šovinitų, su buvusia konfederatų vėliava, buvo susirinkę į parką protestui prieš integraciją.

Baltimore, Md. — Virš šimtas baltųjų šovinitų protestavo prieš vežimą negrų vaikų iš tirstai apgyventų sekijų ten, kur mokyklose yra vietos.

Malverne, N. Y. — Long Islando saloje negrai išplėtė kovą už bendras mokyklas baltiesiems ir negrams. Čionai buvo areštuota 5 negrai, kurie buvo susėdę prie mokyklos laiptų.

Englewood, N. J. — Policija areštavo šešias negrų moteris, kurios buvo paskelbė sėdėjimo streiką ir sėdėjo ant mokyklos laiptų.

Providence, R. I. — Ben-

drai baltieji ir negrai reikalauja, kad mokyklose būtų daugiau mokytojų.

Richmond, Va. — Baltieji mokyklos viršininkai atsisakė priimti į mokyklą septynis negrų vaikus, nes būk jie nepasirošė.

Bostonas. — Bendrai baltieji ir negrai pikietavo Bostono mokyklų viršinių centrą, protestuodami prieš vežimą vaikų iš vienos sekcijos į kitas mokyklas. Jie reikalavo daugiau mokyklų statyti ten, kur tirstia žmonių gyvena.

Chicago. — Daugelyje miesto dalių įvyko negrų ir baltųjų demonstracijų ir sėdėjimo streikų. Vietomis negrai ir baltieji reikalavo bendrų mokyklų negrų ir baltųjų vaikams, o vietomis baltieji prieš tai protestavo.

Montgomery, Ala. — Alabamos gubernatorius George Wallace sako, kad jis nusileis JAV federalinei vyriausybei, prieštarau integracijai bendrųjų mokyklų reikalais ir "laimės".

San Francisco, Calif. — International Longshoremen's & Warehousemen's unijos lokalas nutarė priimti į darbą 50 negrų. Tai pirmu kartu negrai čionai buvo priimti laivakrovių darbu.

SAKOMA, KAD PULS ALBANIJA

Tirana. — Albanijos vyriausybė pasiuntė armijos dalinius prie Jugoslavijos sienos. Sakoma, kad gauta davinų, jog Jugoslavija ruošiasi užpulti Albaniją. Seniau Albanija užtardavo Tarybų Sąjungą, bet dabar ji neteko to užtarimo.

ISBANDĖ BESPARNĖ LĒKTUVA

Washingtonas. — Lakūnas M. O. Thompsonas nusileido iš 13,000 pėdų aukščio besparnyje "M-2" lėktuve. Lėktuvas panašus į lovi, tik prie uodegos turi nedidelius vertikalius ir horizontalius vairavimo sparnelius. Į tą aukštį jis buvo išvilktas didesnio lėktuvo.

IŠ VISO PASAULIO

Maskva. — Tarybinė spauda ir radijas plačiai informuoja apie negrų rasės kovas Jungtinėse Valstijose.

Minkas. — Susekti keturi hitlerininkai, kurie karo metu tarnavo naciams ir žudė žmones. Teismas visus nuteisė sušaudyti.

Hanojus. — Šiaurės Vietnamo Liaudies Respublika paminėjo 16-kos metų gyvavimo sukaktį.

suktus filmus, ir pasakojo apie tai, ką ji matė Lietuvoje savo lankymosi proga. Būtų buvę gerai, jei S. Narkeliūnaitė būtų nusivežusi ir pademonstravusi ir A. Šalčiaus suktą filmą — "Apkaskų gėlė."

"Vienybė" dabar rašo, būk S. Narkeliūnaitės vizitas "suartino Argentinos ir JAV lietuvius."

Washingtonas. — Jungtinių Valstijų vyriausybė "strateginiams medžiagų karo reikalams" sandėliuose turi už virš \$8,000,000,000. Jau net ir kai kurie kongresmanai sako, kad per daug.

Berlynas. — Kinijos prekybos delegacija atvyko tartis su Vokietijos Demokratinė Respublika prekybos reikalais.

Pekinas. — Kinijos spauda rašo, kad JAV ieško kito pataikino pakeitimi su J. Pietų Vietnamo "prezidento" Diemo.

Ottawa. — Tarybų Sąjungos delegacija, priešakyje su S. A. Borisovu, atvyko tartis su Kanados valdžia prekybos reikalais.

Londonas. — Kinija užsakė Anglijoje plieno už \$8,400,000.

VĒLIAUSIOS ŽINIOS

Rio de Janeiro, Brazilija. — Parana provincijoje įvyko labai dideli miškų gaisrai. Jų srityje sudegė daug namų liko 300,000 benamių.

Washingtonas. — Buvęs Pietų Vietnamo ambasadorius reikalauja, kad JAV veiktų pašalinimui Diemo valdžios.

Saigonas. — Čionai JAV militaristai ir politiniai veikėjai mano, kad budistai negalės nuversti Diemo valdžios.

Jakarta. — Indonezija pasiuntė griežtą protestą Anglijai prieš organizavimą Malazijos, į kurią įjungia Sarawaką, Šiaurės Borneo ir Brunei prieš gyventojų valią.

Havana. — Kuba ir Rytų Vokietija pasirašė prekybos sutartį.

Saigonas. — Pietų Vietnamo valdžia areštavo virš 800 studentų.

SUBSCRIPTION RATES:

United States, per year, \$9.00
United States, per 6 months \$5.00
Queens Co., per year \$10.00
Queens Co., per six months \$5.50
Canada, Lat. Amer., per year, \$10.00
Canada, Lat. Amer., 6 months, \$5.50
Foreign countries, per year, \$12.00
Foreign countries, 6 months, \$6.50

Ir ateina rudenelis...

TAIP, VASARA baigiasi, ateina rudenelis, o po jo — žiemužė šaltoji.

Mums čia rūpi, ar oro klausimą spręsti, o tai, ką mes rudenį ir žiemužę darysime, ką veiksime. Apie tai daug ką galima pasakyti, padiskusuoti, pasitarti su visais pažangiečiais, — mūsų skaitytojais, draugais, bičiuliais, veikėjais.

Pasvarstykime, kaip mes rengiame prakalbas, koncertus bei kitokias visuomenines pramogas?

Pastaruoju laiku, atrodo, mes papomė savitais formalistais. Sakysime: kas nors pasiūlo surengti prakalbas, pakviečiant kalbėtoją net iš kito miesto. Nieko nėra lengvesnio!..

Mes tuojau įdedame į „Laisvę“ arba „Vilnį“ pranešimą-reklamą: tą ir tą dieną bus prakalbos, atvykite į jas visi!.. Dalykas užbaigtas. Ateina paskirtoji diena, atvyksta kalbėtojas ar kalbėtoja, jis ar ji pasako kalbą, na, tuomet parašome į laikraštį, kad prakalbos įvyko, publikos buvo „pusėtina“, o kai kada tiesiog sakome „mažai“, kalbėtojas kalbėjo „neblogai“, o kai kada — „gerai“. Ir viskas baigiasi.

Mes, kurie dalyvaujame mūsų judėjime per 40—50 metų, prisiminkime, ar seniau taip būdavo?

Ne, seniau taip nebūdavo. Seniau, kai mes rengdavome prakalbas, tai skaitėme didžiulius įvykius. Ne tiek mes kreipdavome dėmesio į spaudoje įdėtas reklamas, kiek į kitokius propagandos būdus: į plakatus, į asmeninį prie žmonių priėjimą, į pakvietimą jų, kurie mūsų spaudos nepernumeruoja, kad ateitų į prakalbas. Ir mes turėdavome didžiulius mitingus, turėdavome, kaip sakydavome, „geras pasekmes“.

Juk svarbiausias dalykas, rengiant prakalbas, yra ne tiek tai, kad sutrauktum į jas mūsų spaudos skaitytojus, o tai, kad sutrauktum juo daugiau žmonių, kurie mūsų spaudos nepernumeruoja, neskaito.

Rengiant prakalbas bei kitokias pramogas, šiandien reikia kuo didžiausį dėmesį kreipti, kad gautume kuo daugiausia žmonių, kurie mūsų spaudos dar nepernumeruoja. O tokių gi yra labai daug; pažangiečiai, prisipažinkime, yra kol kas mažumoje palyginti su visa JAV lietuvių bendruomene.

Rengiant bent kokią didesnę pramogą, reikia atspausdinti plakatus ir juos išplatinti. Reikia ir laiškučius kai kuriems žmonėms parašyti (kurių adresus turime), kviečiant juos. Galima jų ir telefoną tam tikslui panaudoti. Reikia priėti prie žmonių asmeniškai — vienu ar kitu būdu — su mūsų propaganda. Kitaip daug naudos nebūs.

— 0 —

PRIEŠ 30 METŲ V. Kapsukas, būdamas Maskvoje, stebėjęs JAV pažangiųjų lietuvių judėjimą, pasakė: **jūs, draugai, per daug mirkstate savuose svuose.**

Šiandien tas posakis kaip tik juo labiau tinka mūsų visam judėjimui.

Mes mėgstame didžiulius, kad viskas pas mus okei. Bet, kai apsižvalgome, pamatome, kad nėra viskas okei. Mes per daug siaurai veikiame.

Net ir prie t. v. dipukų priėjimas ne visur yra aiškiai suprantamas. Yra pas mus žmonių, kurie sako: „Ir tarp dipukų yra gerų žmonių“. O turėtų patys posakis būt kitaip formuluojamas (taip, kaip mes visuomet jį formulavome): **tarp gerų dipukų yra ir blogų.**

Žmogus, kuris nepernumeruoja „Laisvės“ ir „Vilnies“, dar nėra blogas. Daug tūkstančių senosios kartos JAV lietuvių mūsų spaudos dar nepernumeruoja, ir ne dėl jų kaltės. Tai turime suprasti, turime žinoti. Ir prie tokių žmonių su gražiu žodžiu privalome eiti.

— 0 —

TURIME EILĘ svarbių visuomeniniai-politinių klausimų, kuriuos galime diskutuoti ne tik prakalbose bei kitokiose pramogose, o ir mažesniuose sambūriuose, susirinkimuose, pobūviuose pas tą ar kitą draugą, suėję po kelis ar keliolika asmenų.

Štai kinų komunistų ir tarybinių komunistų ginčai — koks tai didelis klausimas! Kokios milžiniškos svarbos jis turi kiekvienam žmogui, nežiūrint, kur jis begyventų, kokios pasaulėžiūros jis būtų!

Arba štai **negrų kova už laisvę ir darbus**. Šis istorinis judėjimas turėtų būti mūsų visų dėmesio centre. Negalime, neprivaleme žmogaus pasmerkti tik dėl to, kad jis kol kas „negrų klausimą“ ima labai paviršutiniškai, kad jis ar ji, paveiktas šovinistinės propagandos, mano, jog „nigeris“ turis būti žemesnis už baltąjį. Reikia šį klausimą išsiaiškinti — gražiai, draugiškai, įtikinant tuos, kurie mano, klaidingai galvoja, kad jis ar ji (tik dėl to, kad jo oda balta), būk esąs už negrą aukštesnis, kad negras neturįs teisės gyventi ten, kur gyvena baltiečiai. O mes gerai suprantame, kad tokių, kurie taip galvoja, yra net ir tarp pažangiečių.

Kitais žodžiais, klausimų-klausimėlių turime daug ir juos reikia aiškintis.

Ateina ruduo, ateina žiema, bandykime pralaužti tą ledą, kuris mus skiria nuo kitų, ir eiti pas žmones, aiškinti.

Ką jūs, draugai skaitytojai, manote apie čia paliestus dalykus?

Kas ką rašo ir sako

SMARTONININKAS!

Kažkoks Vilius Brazėnas (matyt, slapyvardis) Clevelando „Dirvoje“ ne juokais duoda velnių „vadovaujantiems veikšniams“, kurie nieko neveikia, o, girdi, tik plepa.

Ko gi V. Brazėnas nori? Jis nori „veikti“. „Veikti“ taip, kad 1964 metų rinkimuose būtų išrinkta nauja (suprask: iš respublikonų) valdžia, kuri „atitaisytų lig šiolei vestą politiką, vykdomą taikos ir sugyvenimo vardu.“ Vadinas, čia talkoma Kenedžiui.

Toliau: „Niekas nieko šiandien nuo bolševikinio jungto neišvaduos, kol Amerikos tautos pakankamas nuostimis neatšikvošės nuo kairiosios spaudos nusmeginimo...“

Ot, jei norit! „Šiuo metu mums parankiausias būdas pabudinti amerikiečius komunizmo pavojui...“

Todėl: „1964 metų rinkimuose mūsų visos jėgos, nežiūrint politinės partijos, turėtų būti įjungtos už parinkimą griežtų pro-amerikinių-prieš-komunistinių atstovų, kurie ne tiek rūpi apie taiką, kiek rūpinasi pasaulio laisvę, Amerikos saugumą ir, tuo pačiu, taikos išlaikymu. Turime parinkti tokius valstybės vadovus, kurie nesibijoj nusičiaudėti K u b o s pusėn atsiukę...“

Ar gi nesmarkus smetonininkas?!.. Bet mums atrodo, kad jo vilytys bus tuščios taip pat, kaip buvo tuščios 1960 metais.

KREDITAN

Kanadiškis „Liaudies balsas“ rašo:

Kanada susitarė su Lenkija kviečių klausimu. Lenkija perka Kanadoje kviečių už \$14-500,000. Kanada sutiko parduoti ant išsimokėjimo. Perkant lenkai sumokės tik 10 procentų, o likusią sumą išsimokės per tris metus. Kreditan parduodami kviečiai ir kiti grūdai Kinijai. Tur būt panašiai bus parduodami ir kitoms šalims. Seniau buvo parduodama beveik tik užsimokant iš kalno.

Pardavimas ant išsimokėjimo labai daug padeda pakelti kviečių eksportą. Tai labai naudinga K a n a d o s fermeriams, kurie turi didelį perteklių kviečių.

Buvo laikai, net ir pačios depresijos metais, kuomet Kanados vyriausybė neleido parduoti grūdus komunistinėms šalims ir už gryną auksą. Tas nepadarė. Komunistinės šalys nežuvo. Faktiniai, tada buvo viena Tarybų Sąjunga. Šiandien ji yra galingiausia valstybė. Tuo tarpu Kanados fermeriams teko nemažai dėl tokios politikos yragu pakelti.

KOSTA RIKOS PARLAMENTINĖ DELEGACIJA LIETUVOJE

Š. m. rugpiūčio mėn. 29-30 d. d. Lietuvą aplankė Kosta Rikos (Costa Rica — nedidelė respublika Centrinėje Amerikoje) parlamentinė delegacija. Tai bus bene pirmą iš Lotynų Amerikos respublikų oficialioji delegacija, aplankiusi Tarybų Lietuvą.

Elta šitai vaizduoja delegacijos pasitikimą-priėmimą:

Vilniaus aerodrome, papuoštame Kosta Rikos respublikos, Tarybų Sąjungos ir Lietuvos TSR valstybinėmis vėliavomis, svečius sutiko Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos Pirmininkas A. Barkauskas, Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo sekretorius S. Naujalis, TSR Aukščiausiosios Tarybos ir respublikos

Aukščiausiosios Tarybos deputatai bei kiti asmenys.

Sveikindamas Kosta Rikos respublikos parlamentinės delegacijos nariūs Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos vardu, A. Barkauskas pareiškė įsitikinimą, jog panašūs vizitai stiprina bendradarbiavimą tarp tautų, tuo įnešdami indėlį į taikos reikalą.

Už šiltą sutikimą svečių vardu padėkojo Chosė Franciskas Agiljaras Bilgarelis.

Dieną Kosta Rikos respublikos parlamentinė delegacija buvo priimta Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos Prezidiume.

Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo Pirmininko pavaduotojas J. Baltušis šiltai pasveikino svečius. Susitikime dalyvavo LTS Lietuvos aukštojo ir specialiojo vidurinio mokslo komiteto pirmininkas H. Zabolis, Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos ekonomikos komisijos pirmininkas K. Meškauskas, socialinio aprūpinimo ministrė T. Jančionaitė, sveikatos apsaugos ministro pavaduotojas M. Zalkauskas, švietimo ministro pavaduotojas J. Kavaliuskas, kultūros ministro pavaduotojas M. Požarskis.

Kosta Rikos respublikos nacionalinio išsivadavimo partijos prezidentas, advokatas Fernandas Salazaras Navaretius supažindino dalyvaujančius su parlamentinės delegacijos nariais. Susitikime dalyvavo jos vadovas Chosė Franciskas Agiljaras Bilgarelis su žmona, nacionalinio išsivadavimo partijos sekretorius organizaciniam klausimams, ekonomistas Rodolfas Solanas Orfila, profesajunginis veikėjas, nacionalinio išsivadavimo partijos rajoninio komiteto vadovas, valstybės aparato tarnautojas Nautilijus Mončė Alvaras, respublikonų partijos provincijos organizacijos vadovas, gydytojas Giljermas Iglešjias Floras, respublikonų partijos rajoninės organizacijos vadovas, komersantas Oktavijas Ramiras Garita.

Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo Pirmininko pavaduotojas J. Baltušis papasakojo svečiams iš užsienio apie žymius laimėjimus, kuriuos Lietuva pasiekė ekonomikos ir kultūros srityse Tarybų valdžios metais, atsakė į gausius klausimus.

Po to Kosta Rikos respublikos parlamentinės delegacijos nariai aplankė Vilniaus Valstybinį V. Kapsuko vardo universitetą, kur jie buvo nuširdžiai sutikti. Paaiškinimus davė universiteto rektorius J. Kubilius.

Vakar popiet Kosta Rikos respublikos parlamentinės delegacijos nariai lankėsi Lietuvos TSR Valstybinėje plano komisijoje. Čia juos priėmė respublikos Valstybinės plano komisijos pirmininko pavaduotojas A. Bialopetravičius ir papasakojo svečiams apie valstybinių planų ruošimo metodiką bei preliminarinį darbą, atsakė į eilę klausimų.

Po to tolimi svečiai važinėjo po respublikos sostinę.

Pavakary LTSR Kultūros ministerijoje svečiai žiūrėjo kino filmus apie Lietuvą.

DEL ISPANŲ POETO LIKIMO

Savaitraštyje „Literatūra ir menas“ skaitome:

Žuvo Manuelis Morenas Barankas, jaunas ispanų poetas, kurio talentas buvo susilaukęs tarptautinio pripažinimo. Jis mirė ligoninėje, praėjus 10 dienų po to, kai buvo areštuotas. Jo motinai policija pranešė, kad Barankas norėdamas nusižudyti, šokęs pro kalėjimo langą.

Penkiąsdešimt žymiausių ispanų prancūzų ir ispanų rašytojų „Letr fransez“ išspausdintame laiške demaskuoja šį naują frankistų nusikaltimą. Policijos paskleista versija nieko negali apgauti: neatsitiktinai pranešimas buvo paskelbtas tik po 5 mėnesių nuo poeto mirties. „Argi galima likti

J. GRIGIŠKIS

IVAIRIAIS KLAUSIMAIS

Puerto Rika po 65 metų JAV okupacijos

Šių metų liepos 25 d. sukako lygiai 65 metai, kai Jungtinių Amerikos Valstijų karinės jėgos, nugalėjusios ispanus okupantus, okupavo Puerto Rikos salą.

Amerikos generolas Miles, atvykęs su militarinėmis jėgomis, paskelbė savo deklaracijoje, kad jie Puerto Rikoje nekariaus prieš vietinius gyventojus, bet gerbs šios salos kultūrinį žmonių gyvenimą ir suteiks reikiama protekcija, kuri garantuos vietiniams gyventojams laisvą gyvenimą. Puertorikiečiai tada manė, kad amerikiečiai palaikys jų saloje okupacines jėgas tik laikinai, kad netrukus Puerto Rikos sala pasiektų pilną nepriklausomybę. Bet dalykai vystėsi kaip tik priešingai. Viena okupacija tik pavadova kitą okupaciją. Ir šiandien, po 65 metų, ši sala tebėra amerikiečių kontroleje.

Neseniai Puerto Rikos salai buvo suteiktos autonominės teisės. Oficialiai ši sala dabar vadinasi „Commonwealth of Puerto Rico“, bet praktiškai pasilieka amerikiečių kontroleje.

Amerikoje veikia tieji reaktiniai Smitho, McCarrano ir kiti įstatymai neręsti ir pilnai veikia Puerto Rikoje. Ten persekiojami pažangūs žmonės dar žiauriau, kaip Jungtinėse Valstijose. Daugelis žymių kovotojų kalėjimuose uždaryti.

Visos didžiosios kanuolės yra atsuktos prieš tuos, kurie kovoja už savo krašto nepriklausomybę. Bet kovą nesilauja. Liaudis reikalauja laisvės ir nepriklausomybės.

Visi Puerto Rikos gyventojai skaitosi pilnai Jungtinių Valstijų piliečiais. Tas irgi parodo, kad Puerto Rika yra neoficiali JAV valstija. Joje veikia militarinės bazės. Munoz Marin yra Puerto Rikos gubernatorių, kaip ir visų JAV valstijų gubernatorių. Jis paklusniai tarnauja amerikiečiams bankininkams, kurie turi nemažai turto idėje į tą salą, ir daro didžiulius pelnus, baisiai išnaudodami vietos gyventojus.

Tuo metu, kai Alaska ir Hawaii buvo paskelbtos J. A. V. valstijomis, tai jau motais ir Puerto Rika paskelbti 51-ąją valstija. Tik tai didžiulius Puerto Rikos patriotų judėjimas už savo nepriklausomybę sudaužė tą pasiojimą.

Puerto Rika turi šiuo metu apie pusę milijono gyventojų. Virš milijono puertorikiečių emigravo į Jungtines Valstijas. New York'e šiuo metu gyvena apie 700,000 puertorikiečių.

Jungtinėms Valstijoms nesieks Kuba izoliuoti

„Long Island Press“ kolumnistas Horst Petzall andai plačiai rašė, kaip Jungtinėms Valstijoms nepavyko pilnai izoliuoti Kubą.

Prancūzija skaitosi Amerikos kontroliuojamo NATO narė. Bet prekybos su

neveikliams?.. Argi mūsų tylijimas nepalengvina užmasuoti nusikaltimą? — rąsoma laiške. Laiską pasirašė L. Aragonas, S. de Bouvaras, P. Deksas, P. Gamara, Ž. P. Sartras, E. Triote ir kt.

Iš laišku

Kad „Laisvės“ raštuose telpa gana daug „zecerisų“ klaidų, tai skaitytojams jau seniai žinoma — jie su tuo apsipratę. Tačiau kai kada pro zecerius, redaktorių ir korektorių akis pralaužia tokie dalykai, kad paskaicius net pikta darosi: skaitytojas gauna visai skirtingą dalyko supratimą, negu buvo autorias parašyta, rašinio prasmę apverčiama aukštyn kojomis!

Pav. rugsėjo 3 d. laidoje mano straipsnyje apie musulmus negrų tarpe — apleista net dvylika teksto žodžių ir dėl to sudaryta klaidinga straipsnio prasmė. Mano buvo pasakyta, jog musulmai nepritaria dabartiniam tautiniam negrų sąjūdžiui, o išėjo, —kad pritaria! Dėl to ir visai nesuprantama vėlesnis posakis, kodėl amerikoniškėjai naciai juos gria.

Teisingas tekstas skamba sekamai:

„1934 m. Mahometo pranašu pasiskelbė Georgia valstijoje gimęs Elijas Poole, pasivadinęs Eliją Muhamedu, kuris šiuo metu vadovauja judėjimui musulmų sektai. Jie (muslimai) nepritaria dabartiniam negrų sąjūdžiui, kuris reikalauja sau lygių teisių su baltaisiais žmonėmis. Kovoja prieš segregaciją mokyklose, darbovietose ir visose viešose vietose. Dėl to juodusius musulmus remia amerikoniškėjai naciai, kurie negrų išlaisvinimo kovą vadina komunistų ir katalikų inspiruota.“

Susimildami, bandykite derinti korektūrą prie rankraščio, tuomet neišeis tokių klaidų!

Mikromegas

Labai labai gerbiama Mikromega atsiprašome už tai, kad taip įvyko. Žadame „pasiprovoti.“—Red.

Red. atsakymai

Jonui Kaspariūnui, Philadelphia, Pa. „Laisvėje“ tilpusioje jūsų korespondencijoje praleidome dviejų asmenų vardus, kurie balsavo prieš tą rezoliuciją. Visuomenėi jų nesvarbu, kaip vienur ar kitur kuopų nariai balsuoja.

18-kos mylių ilgio tiltas - tunelis

Norfolk, Va. — Anksti 1964 metais bus baigtas statyti Chesapeake Bay tiltas-tunelis beveik 18-kos mylių ilgio. Jo pastatymai ir įrengimai bus išleista virš \$200,000,000, bet per 18-ka metų išsimokės. Už automobilio pervedimą nustatyta kaina \$4, tai 17 centų brangiau, kaip dabar kainuoja laivais — keltais (ferry boat).

Tai bus kaip ir sujungti keturi tiltai. Pirmasis bus tarp Cape Charles, N. J. ir Fisherman salos. Paskū tiltas dviejose vietose pasiners po vandeniu (pavirs ir tuneli), kad netrukdytų laivų plaukiojimo. Tiltas-tunelis žymiai sutrumpins kelionę į pietus ir atgal.

Honkong a. s. — Dešimt tankerių gabena siam miestui preską vandenį iš Pearu upės, Kinijos. Per mėnesį jį atgabena 360,000,000 tonų vandens. Miestas turi 3,100,000 gyventojų, bet neturi presko vandens.

Gražus poezijos tomelis

Šiemet Valstybinė Grožinės Literatūros Leidykla Vilniuje išleido labai gražų žymaus Lietuvos poeto Antano Venclovo rinktinės poezijos tomelį "Zemė gera." Knyga nedidelio, kišeninio formato, gerai audimu iršta, padalyta į penkis skyrius. 300-tuose teksto puslapių telpa trumpesni bei ilgesni eilėraščiai. Šioje rinktinėje sutalpinta gana ilgo laikotarpio kūryba—nuo 1927 iki 1961 m.

"Zemė gera" tai yra pirmoji Antano Venclovo poezijos knyga; jo kūrybą seniai pažįsta visa skaitančioji lietuvių visuomenė. Autorius, kaip poetas, pradėjo rašyti dar buržuazijos laikais. Jo eilėraščių yra tiple "Treoio fronto" žurnale ir kituose leidiniuose. Poetas ypatingai išaugo tėvynės karo ir pokario metu. Jo eilėraščiai buvo skaitomi lietuviškajame Raudonosios Armijos dalinyje ir įvairiomis draugu susibūrimo progomis. Už poezijos "Rinktinė" 1952 m. autorius buvo atžymėtas TSRS Valstybine premija. Jo kūriniai išversti į rusų, ukrainiečių, armėnų, kirgizų ir kitas kalbas. 1943 m. išėjo autoriaus "Tėvynės šauksmas", 1945 m. "Obelis kur augalota." 1950 m. "Rinktinė" 1951 m. "Eilėraščiai." 1953 m. "Kovoti, degti, nenurimti." 1954 m. "Kas brangiausia" ir kiti. A. Venclova rašė ne tik originalius eilėraščius, bet nemaža ju išvertė ir iš kitų kalbų. Jis išvertė tokius sėdeverus, kaip A. Puškino "Eugenijus Oneginas," 1947 m. S. Šeipaciovo "Namelis Sušenske." 1953 m., ir kitus.

"Zemė gera" meniskai iliustruotas dailininkės L. Paškauskaitės. Visas šis tomelis, tik paėmus jį į rankas, daro malonų įspūdį: technika ir popieris pirmos rūšies, techninių klaidų nėra. Jis vilioja skaitytoją aki ir širdį. Autorius šį rinkinį pradeda kūriniais, eiškinčiais protestą prieš kapitalistinę priespauda. 1931 m. parašytame eilėraštyje jis sušunka:

Ne vienuolis, padvėsęs ant švento rašto,
bet kolektyvinis darbo armijos karys
išdrįs išlaukti ir atėitį duris
metaliniais mukuliais gimnasto.

O poemoje "Pro karo dūmus" poetas apie agresorių karą sako:

Nesuskaitomi pulkai,
batalionai, regimentai...
Patrankos, kulkosvaidžiai, minos...
Ten ir tu, nežinomas kareivis, galva
sutrintas karo mašinos. [palikai,

Tačiau karo audros neišvengė ir Lietuva. Nacių hordos per Lietuvos žemę veržėsi į Rytus, pasimoję pavergti visą didžiąją tarybinę šalį. Vyrai ir moterys stėjo savo šalį ginti nuo žiaurių įsiveržėlių, kurie naikino kaimus, miestus ir žmones. Prie ginklo buvo pašaukti visi tėvynės sūnūs. Tuomet poetas dainavo kariui, ginančiam savo tarybinę tėvynę:

Didžios Tėvynės vaizdas akyse nušvito
Ir dainavau aš meilę gerai savo žemei,
Gyvenimą stačiau drauge su ja.
Jai švietė horizontai, debesiais aptemę,
Man buvo lengva, gera širdyje.
Ir štai kada ugnis per mano kraštą ritos,
Ir miestai liko pelenais pilkais,
Didžios Tėvynės vaizdas akyse nušvito
Su jos žmonėmis, su upėmis ir laukais.
Aš žemei laisvajai dainuosiu savo dainą
Ir kariui, kurs kovoj nesudrebės!
Su Lenino vardu į pergalę mes einam
Po vėliava didybės ir garbės.

Kaį 1942 metais daugeliui atrodė, jog Hitlerio hordos pasmaugs visą pasaulį, kai Lietuva vaitojo po žiaurais okupantų batų,—pasitraukę į Rytus lietuviai ilgėjęsi paliktų Lietuvos laukų, likusiųjų draugų ir liaudies bendrai. Poetas rašė:

Bet labiausiai ilgiuosi tavęs, mano liaudie!
Skamba tavo kalba nuostabi ausyse,
Ilgėsinga daina gaudžia vėl man kaip gaurė
Vėl išvergusi kyta lyg žiedas dvasia.

Tačiau karas ėjo prie pabaigos. Naršėji tarybiniai kariai išvarė kruvinuosius nacius iš savo tėvynės. Hitlerininkai skubiai bėgo link Berlyno. Grįžo į Lietuvą jos rašytojai, poetai bei kiti kultūrininkai. Artėdamas prie Lietuvos, poetas džiaugėsi Baltijos jūra ir tėvynės laukais:

O, kaip svaigsta širdis,
vėl pajutusi Baltijos vėją,
Sūrų vėją, kuris neša
dvelkimą kraštų tolimų!
Nežinau, kaip pasveikinti
laisvės audringąją sėją,
Nežinau, kaip pagarbinti
jaunimą gimtųjų namų...

Pamatęs Lietuvą poetas džiaugiasi,

bet kartu ir liūdi dėl sugriautos šalies vaizdo, dėl sunaikinto ramaus gyvenimo:

Aš ilgėjaus tavęs,
Lietuvos kristolinis dangau,
Marių gausmo ilgėjausi,
upių, žolės ir žiedų,
Ir dabar tartum girioje aidas
tavy ištirpau—
Man taip gera, jauku ir drauge
man taip liūdna, graudu...

Antanas Venclova daug keliauvo, daug matė, daug prityrė. Todėl jis parašė daug įdomių eilėraščių apie tolimus kraštus. Vienas tokių eilėraščių yra apie Gruziją, užkaukaj, kur mano tėvas Tbilisyje tarnavo caro kariuomenėje. Į Gruziją iš Lietuvos jis nužygiovo kelis tūkstančius viorštų pėsčias, ir ten ištarė aštuonerius metus, — vėl pėsčias parėjo namo. Nė vieno karto jį neišleido atostogų!

Autorius baigia savo rinktinę skyriumi, pavadintu "Kaip miela širdžiai," kuriame surinkta bendro pobūdžio eilėraščiai. Vienas jų, "Zemė gera," kalba apie Lietuvos gamtą, parašytas gana skambiais dveiliais kupletais:

Aukštaitijos kalva, žemaitijos kalva,
žalios miškas ir ežeras—tai Lietuva...

Ar ne gražus vaizdas? Paskutinis eilėraštis, "Gyvenimas prabėga šuoliais," parašytas 1961 m., primena lyg ir "memento mori" ar "teismą paskučiausįj," kai poetas stuoja prieš ateinančiosios kartos tribunolą, susirinkusį vertinti jo žemiškąjį darbą:

Tu stovi ties riba, kai teisti
Tavęs ateis nauja karta,
Ir tau telieka vieno geistis
iš tų, kur tuoj žingsniuos greta.—

Te jie supras epochą tavo,
Kurioj tu grūmeiš ir klupai
Ten, kur tranšėjos ir kapai,
Kai žemė verkė ir siūbavo.

Te jie supras, kad tau reikėjo
Rašyti, šaukti tuo metu,
Kai milijonai užmušų
Ir miestai sugriauti tyloje.

Te jie pajus, kad negailėjai
Tu mūšiuose žiauriuos savęs,
Kai tavo laiko galilėjai
Kėlius pralaužėi ir erdves.

Te jie supras, kad savo širdį,
Nervus ir nemigas naktų
Atidavei, kad pačią mirtį,
Jeigu reikės, užmuštum tu.

Tai brandi mintis, dėl kurios kiekvienam verta susimąstyti ir save paklausti: kaip aš pasirodysiu prieš istorijos teismą, kokiais darbais save apginsiu? Tai įsidėmėtinas įspėjimas!

Mislinčius

PAVASARIO MYLIMOJI

Upeliai štai vėl pabudo
Skambėjimu išdidžiu.
Sustokim klausyti abudu—
Gyvybės gajumą girdžiu.

Ir saulė, ir ledo lytus
Kažkur lyg ir mus plukdys.
Panoro džiaugsmu dalytis
Dainuojanti mano širdis:

Užsilipsime ant pastolių,
Pažvelgsime nuo krantų—
Erdvu tarp didžiulių tolių,
Lygumų, amžinų kalnų.

O ten, pažūrėkite, sėja—
Gyvybę vėl pakartos.
Gėrybių visiems gausėja,
Kaip duonos juodos ir baltos.

Į nervus į kraują stringa
Užplūstanti šilima...
Vai žeme! Graži aistringa
Tu pavasario mylima!

Antanas Miškinis

"Literatūra ir menas", 1963 geg. 18

Mano vasara

Tu iš tolo ranka man pamoji,
Pasipuošus rugių vainiku,
Mano vasara, mano brangioji.
Tave nuosirdžiai pasitinku.

Šypos mėlynos didelės akys,
Plaukuose sidabrinė gėlė...
Atėjai nepaklausius, nesაკius,
Kad širdy dega meilė gili.

Atėjai netikėta, nelaukta,
Išsvajota bemiegėm naktim.
Tavo ranka mažutė, bet tvirta,
Savo delnu jaučiu aš širdim.

Tu iš tolo ranka man pamoji
ir kažko paslaptingai tyli.
Mano vasara... Laimė lauškoji,
Mano meilė šventa ir gili.
C. Aušrotaitė

Vilkaviškis

Laiškas iš Lietuvos

Jį gavo Karolis ir Elzbieta Zukauskai, Seattle, Wash. Laiškas nuo giminaičių iš Varnupių kaimo ir kolūkio, Kapsuko rajono.

Brangūs giminaičiai! Sveikiname Jus, tolimoje Amerikos šalyje, linkėdami daug daug laimės ir pasisekimo Jūsų gyvenime. Kartu klausiamo, kaip Jūsų sveikata, kaip praleidote žiemą. Ar graži vasara ir kur vasarojate ar ruošiatės vasaroti.

Pas mus buvo labai šalta žiema, kad jau labai seniai tokia ir buvo. Bet pralidome ją laimingai, niekas iš mūsų nesirgo.

Mano uošvė, Jūsų visų Kitrikienė, irgi pralidome gerai, maisto turėjome pakankamai, gyvuliams pašaro irgi tiek nuosaviems, tiek kolūkio dar ir atliko.

Ekonomiškai irgi išėjome gerai, maisto turėjome pakankamai, gyvuliams pašaro irgi tiek nuosaviems, tiek kolūkio dar ir atliko.

Bet iš po šaltos žiemos atėjo labai gražus pavasaris, kad irgi labai seniai toks bebuvu. Javai visi sudygo, ir jeigu toks oras bus, tai derlius turėtų būti didelis.

Mūsų giminės gyvena visi po senovei, visi dar gerai laikosi. Aš dirbu su mašina, žmona dabar šeria kolūkio mažus veršelius, o uošvė su anūku būna namuose.

Tiesa, Jums linkėjimai nuo mano sūnaus. Jam jau tuoj bus ketveri metai. Jis pas mane vis klausia, kada važiuosim pas dėdę į Ameriką, nes aš jį dažnai vežiojuosi su mašina.

Mūsų šalyje didelių paktimų nėra. Valstybės vadovai ir visi žmonės stengiasi, kad pasaulyje būtų taika, didelės pinigų sumas valstybė deda švietimui, kad žmonės galėtų mokytis, nes per mokslą daug kas pasiekiam.

Štai ir dabar, užvakar paleistas laivas į kosmosą su žmogum, tai mums sudaro didelę garbę, ir visi suprantam, kad tai galima pasiekti tik per mokslą ir tik per tokį, kur gali mokytis visi, kas tik turi tam gabumų.

Baigsiu rašyti. Linkėjimų Jums, dėde ir dėdiene, kuo širdingiausių nuo mūsų.

**P. Kitrikienė
Juozas ir Petronė
Kaminskai**

Waterbury, Conn.

Pirmadienį, rugsėjo 2 d. sveikatos reikalais teko būti Waterbury. Ir stačiai reikia stebėtis, kad per 14 mėnesių galėtų miesto vaizdas taip pasikeisti. Kai kurias vietas sunku atpažinti. Namai nugriauti, ravai iškasti, tiltams pamatai budavojami. Atrodo, labai didelis darbas bus atliktas. Gal užtruks kelerius metus.

Atrodo, kad griovimo darbas eina daug sparčiau, negu statymo.

Teko susitikti vieną iš pikniko komisijos narių. Piknikas žada įvykti rugsėjo 22 d. pas daktarą Stanislovaitį. Sakė, kad labai stropiai rengiamasi prietuos išvykos, kad visi būtų pilnai patenkinti.

Pietūs bus duodami 1 val. Taigi, draugai, nesivėlinkite, bus geriau ir jums ir gospadinėms.

J. Strizauskas

MIAMI, FLA.

Debiutas jau estradoje

Miamės pranešimų skaitytojai jau žino, kad Lietuvos Socialio Klubo salėje buvo pradėta ir suorganizuota dainos grupė. Tai, kiek man žinoma, darbas pradėtas Jono W. Thomsono iniciatyva ir darbu. Kai kas manė, ot gal "niekas iš to neišeis". Bet dainos grupė kilo, laikė pasitarimus. Jonas ir kiti rūpinosi, kur gauti mokytoją, muzikos. Ot ir jau turime meno organizaciją — Aido chorą Miamiėje.

Ir štai, dainos meno adoroatorių, Mrs. ir Mr. Birštonų iniciatyva, choras rugsėjo 2 d. suruošia savo pirmą parengimą. Ši parengimą galima pavadinti ir pirmo choro debiutu estradoje. Jau galima pasakyti, kad choras turi ir mokytoją. Kas jį? Tai jauna moteris, LSK narės Stankienės dukrelė. Kadaiše Stankutė dainavo Worcesterio Aido choro vadovuva jaunamiečių choreli. Su muzika ji apsipažinusi. Žinoma, ištekėjusi už svetimitaučio, auginusi šeimą, per eilę metų nedalyvavo lietuvių mene, dainoje. Tad pradžia ir jai buvo nelengva, bet šiuo kiekviena repeticija jos darbas prie piano gerėja. Prie to, Stankutė turi energiją ir meilę lietuviškai dainai, savo laiką ji aukvoja menui. Tad galime tikėtis, kad turėsime chorą ir mokytoją.

Kaip visuomet čia priimta, choras davė pietus. Mrs. O. Birštonienės rūpesčiu ir darbu kelių patiekalų pietūs buvo skubiai išduodami 1 val. Svečius aptarnaujanti nuolatinė darbuotoja P. Bečienė, A. Liakienė, S. Thomsonienė, A. Suvakienė, K. Bendoraitienė, M. Paukškaitienė ir kitos. Pasivalgę, išgėrę, laukiame, ką daugiau duos choras? Neapsirinkome.

Išstoja choro pirmininkas Jonas Thomsonas, skelbia programą. Pirmas iškviestas meno mylėtojas J. Birštonas. Kalbėtojas trumpai, bet gerai įvertina meną, dainos vertę. Po kalbos, pirmininkas kviečia chorą, mokytoją Stankutę prie piano, estradoje pasirodo nemaža dainos grupė—choras. Gražiai sudainuoja "Kur tas šaltinėlis" ir dar vieną. Gaunama ir talkos. Porą dainų sudainuoja solistė Anna Tamchuk, ukrainietė. Taip pat išstoja ukrainiečių trietas. Jie atliko keletą ukrainiečių liaudies dainų gerai. Ir vėl programa vedėjas pristato Aido chorą. Jie sudainuoja "Šalta žiemutė" ir baigia jau visai gerai su visų mylima liaudies daina "Kai aš turėjau kaime mergelę". Choro vadovė įtraukia ir klausytojus prie masinio dainavimo.

Programa baigta geroje nuotaikoje. Rodos, kad dainos choras po šio parengimo jau išsikovojo dirvą nuolatiniam ir pastoviam egzistavimui. Kai kurios moterys ir tūli vyrai, girdečiau, pasižadėjo stoti į chorą. Parengimas įvyko tik po sekmadienio Klubos parengimo ir buvo gana skaitlingas. Rengėjas, sakoma, turės arti šimtinės uždarbio parenti savo meninei veiklai.

Taip pat čia yra gerų meno ir kity kultūrinių darbų mecenatų, kaip Birštonai, Benikaičiai ir daugelis kity. Jie ne tik atvyksta į paren-

gimus, bet ateina su dovanomis. Šiame parengime Benikaičių dovana (arbatėlė) išleista. Ją laimi Mrs. Benikaitis ir vėl dovanoja chorui. Daug skanėsių atveža Mrs. Biršton. Jonas B. yra geras rėmėjas meno ir kity kultūrinių darbų. Jis doleriais nesišvaisto, bet meta penkines ir dešimkes geriems reikalams. Žinoma, mes turime ir daugiau tokių mecenatų, bet šiuo tarpu minėjau šiuos, susijusius su šiuo meno parengimu.

Sekantis LSK parengimas (rugsėjo 8-tą) bus pagerbimui mūsų Klubos labai gero ir dosnaus garbės nario, Mateušo Džiupkaičio, kuriam šiais metais sueina 85 metai amžiaus. Visi dalyvaukime, pasimatykime su gerbiamu Klubos rėmėju. **Choro Ramstis**

St. Petersburg, Fla.

Iš susirinkimo Rugsėjo 1 d. LLD 45 kuopos susirinkimas buvo gausus narių atsilankymu ir pavyzdingas. Pravestose LLD Centro Komiteto nominacijose. Pranešimai iš parengimų skambėjo gražiai su šauniais pasisekimais.

Atsistojimu minutei pagerbtas miręs kuopos narys J. Stasiulis. "Laisvės" laikraščio vartininku paskirtas draugas J. Gendrėnas, o "Vilnės" d. J. Rubas. Šie du draugai sumanūs, tikimės, jog vaju praves sėkmingai. Jie atsikreipė ir į visus narius vadaus darbe prigėlbėti, kad apšvietų mylinčius žmones nepalikume be laikraščio.

Nutarta užsakyti didelį skaičių antinacinių brošiurų (anglų kalba) ir paskleisti tarpe angliškai kalbančių žmonių. Ši brošiūraite parodys visiems gyvus faktus, kokie čia sugužėję ir dar didžiuojujasi Lietuvos patriotais beesa, o tikrumoje yra susitepę savo pirštus biauoriais darbais. Buvo aptarta atžymėti tragiškai mirusio A. Meteliono pirmas metines. Valdybai palikta sukviesti draugus ir drauges, paruostti medžiagą ir atvaizduoti parengime buvusio rašėjo darbus ir jo gyvenimą. Religijos klausime A. Meteliono inaus nemenkas. Užsielpno didžios pagarbos. LLD istorijos knygai valdyba jau ruošia medžiagą. Po susirinkimo mūs gspadinės paruošė skanius pietus. Tos draugės dirba be perstojoji ir sumaniai. Jos nesiskundžia darbo daug, ar mažai, visados jom gerai. Kada nors reikia joms tinkamai kreditą už gražiai pravėdamą darbą atiduoti. Nuskirtos moterys ir keli vyrai per mėnesius rūpinasi, kad pietūs būtų skanūs ir laiku. Ne veltui mes turime eilę pašaliečių, kurie atvyksta su mumis pietauti.

Girdėjome, kad d. Semėnienė ir vėl nesijaučia gerai. Gaila, kad šią draugę liga pilnai nepaleidžia, jos sveikata pagerėja ir vėl atkrinta. Linkime draugei greitai ir ant visados su sveikti.

Vikutis

Washingtonas. — Atvyko į JAV Afganistano karalius Mohammedas Zahiras. Jungtinėse Valstijose jis bus dvi savaites.

Iš anksto galvokime, kaip kuo sėkmingiausiai prvesti šį rudenį Laisvės vaju gavimui naujų skaitytojų.

3 pusl. Laisvė (Liberty) Antr., rugsėjo (Sept.) 10, 1963

Scranton, Pa.

Dar pavasarij vieną nedėdienį Ignas Kleivinskas pavadino mane vykti pas Rauduvius į Pittstoną. Kiek pasikalbėjęs, Stasys paruošė savo mašiną ir parodė kelis filmus, gamintus Lietuvoje. Filmai buvo aiškūs ir balsai žodžių ir dainų aiškiai skambėjo. Dabar, kuomet vasaros parengimai eina prie pabaigos, manau, kad Stasys galėtų parodyti savo filmus ne tik svetainėse, bet ir namuose.

Pas mus pirmiau turėjome rodyką filmų klubo salėje. Dabar būtume patenkinti, kad būtų surengta rodymas filmų ir namuose. Nors nemalonu taip rašyti, bet padėtis tokia — mirtis, senatvė ir ligos baigia pakirsti bent kokią veiklą. Apart kity sunegalėjusių mūsų prietelių, apie kuriuos spaudoj jau buvo minėta, šiuomi laiku serga Juozas Stanynas; po operacijai randasi savo namuose. Kitas ligonis, tai Vladas Cerkauskas, kuris randasi West Side ligoninėj. Linkiu abiems ligoniams greitai pasveikti.

Gaila, kad niekas iš scrantoniečių nedalyvavo senandoriečių piknike 25 d. rugp. Mat, vienai sunegalėję, o kity "vežimai" išėję iš rikiuotės, na, ir dar kitokios priežastys. O tai buvo šiame paskutinis piknikas šioje apylinkėje.

Prieš virš 50 metų čia gavo "Zivilės" merginų choras. Bėgyje keleto metų jis surengė šešis koncertus, kurių paskutinis atsituvo 1915 metų pavasarij. Buvo pastatyta operetė "Vyšnių žydėjimo šventė", kurią į lietuvių kalbą vertė daktaro Jono Šliupo sūnus. Operetė gerai pavyko ir publikos prisirinko pilna auditorijos svetainė. Tam chorui vadovavo Gilbertienė, vėliau, antru kartą, apsivedusi su Žyvatu-Zyvatkausku, buvusiu tautininku ir SLA prezidentu.

Zyvatat mirė prieš kelio liku metų, bet jo žmona, kalbamo Zivilės choro vadovė, jau pergyvenus 80 metų, turėjo širdies priepuolį, bet dabar pagerėjus. Linkiu senutei pasveikti.

Nugirdės

Naujas pabėgių klijavimo būdas

Jau seniai žmonės kloja geležinkelijų ir tramvajų bėgius ant statmenai paguldytų pabėgių. Viena Vakarų Vokietijos firma paskelbė naują pabėgių klijavimo būdą. Ji pasiūlė kloti pabėgius ne statmenai bėgių klijavimo kryptiai, bet taip, kad pabėgis savo vienu ir kitu galu liestu gretimą pabėgį. Yra teigiama, kad klojant pabėgius nauju būdu, ypač posūkiuose, galima pasiekti didesnio eismo saugumo. Statmenai paklotieji pabėgiai ties posūkiuos remdavosi į skaldą tik savo galais, kurių plotas palyginti nedidelis. Gi naujuoju būdu išdėstyti pabėgiai sudaro kampus, pripildytus skaldos. Čia jų ir skaldos bendras lietimosi paviršius žymiai didesnis, todėl naujasis pabėgių klijavimo būdas padeda daug ilgiau išlaikyti be remonto tvarkingą ir saugų kelią.

Iš anksto galvokime, kaip kuo sėkmingiausiai prvesti šį rudenį Laisvės vaju gavimui naujų skaitytojų.

Tarybų Sąjungos KP CK pareiškimas dėl ginčų su Kinijos komunistais

(Taša)

Rengdamos savo dabartinį kursą, broliškosios partijos konkrečiai išanalizavo klasių jėgų išsidėstymą tiek atskirose šalyse, tiek ir pasauliniu mastu, dviejų priešingų sistemų vystymosi, nacionalinio išsivadavimo judėjimo vystymosi ypatumus dabartiniame etape.

Tiksliai pakitimų pasaulinėje padėtyje analizė įgalino broliškasias viso pasaulio partijas parengti marksistinė-lenininę epochos charakteristiką: „Mūsų epocha, kurios pagrindinį turinį sudaro didžiosios spalio socialistinės revoliucijos pradėtas perėjimas iš kapitalizmo į socializmą, yra dviejų priešingų visuomeninių sistemų kovos epocha, socialistinių revoliucijų ir nacionalinio išsivadavimo revoliucijų epocha, imperializmo žlugimo, kolonijinės sistemos likvidavimo epocha, vis naujų tautų perėjimo į socializmą kelią, socializmo ir komunizmo pergalės pasauliniu mastu epocha“.

Dabartinės epochos apibrėžimas tapo teisingos pažūros pagrindu, rengiant pasaulinio komunistinio judėjimo strategiją ir taktiką.

Pasaulinių partijų bendra linija

Marksistinė-lenininė partijos nustatė savo bendrą liniją, kurios pagrindiniai nuostatai yra šie.

— pasaulinio revoliucinio proceso pobūdis ir turinį dabartinėje epochoje apsprendžia tai, kad į vieną srautą susilieja socializmas ir komunizmas stacionių tautų kova su imperializmu, revoliucinis darbininkų klasės judėjimas kapitalistinėse šalyse, engiamųjų tautų nacionalinio išsivadavimo kova, bendradarbiaujančių tautų, antiimperialistinių revoliucinių jėgų sąjungoje lemiamas vaidmuo priklauso tarptautinei darbininkų klasei ir jos svarbiausiam kūriniumi — pasaulinei socializmo sistemai, kuri daro savo pagrindinį poveikį pasaulinės socialistinės revoliucijos vystymuisi pavyzdžio jėga, savo ūkine statyba.

— dėl susidėjusių objektivių istorinių sąlygų (nepaprastai paskarėjęs imperializmo agresyvumas, atsiradę milžiniškos griaučiosios jėgos ginklai ir pan.) centrinę vietą visų antiimperialistinės jėgoms dabartinėje epochoje iškilusių uždavinių tarpe užima kova už kelio užkirtimą termobrandoniam karui. Pirmutinis komunistų partijų uždavinys—sutelkti visas taikingas jėgas ginti taikiai, išgelbėti žmonijai nuo branduolinės katastrofos.

—socialistinė revoliucija įvyksta kaip vidinio klasių kovos vystymosi kiekvienoje šalyje rezultatas, jos formos ir keliu apsprendžia konkrečios tos šalies sąlygos. Bendras dėsningumas yra revoliucinis kapitalo valdžios nuvertimas ir proletariato diktatūros įvedimas viena ar kita forma. Darbininkų klasės ir kompartijų uždavinys —maksimaliai naudoti dabar esamas galimybes taikiam, nesujusiam su pilietiniu karu socialistinės revoliucijos keliui ir kartu būti pasirengus netaikiam keliui, ginklu nuslopinti buržuazijos priešingumą; bendradarbiaujančios kova yra būtina sudėtinė kovos už socializmą dalis;

—darbininkų klasės ir komunistų partijų tikslai nacionalinio išsivadavimo judėjime—iki galo įgyvendinti antiimperialistinės demokratinės revoliucijos uždavinius, vystyti ir stiprinti nacionalinį frontą, pagrįstą sąjunga su valstietija ir patriotiškai nusiteikusia nacionaline buržuazija, paruošti sąlygas nacionalinės demokratijos valstybės įkūrimui ir perėjimui į nekaptalistinį vystymosi kelią;

—socialistinių šalių bendradarbiavimo ir savitarpio pagalbos santykiai, tarptautinio komunistinio ir darbininkų judėjimo susitelkimas ir vienybė, ištikimybė bendrai parengtomis pozicijoms ir vertinimams, lenininėms partijų gyvenimo ir jų savitarpio santykių principams yra būtinos sąlygos, kad būtų sėkmingai išspręsti istoriniai komunistams iškilę uždaviniai.

V

Klaidingos KKP vadovų pažūros pagrindiniai politiniai ir teoriniai dabarties klausimai yra neatskiriama susiję su jų praktine veikla, kuria jie siekia išardyti pasaulinės socialistinės stovyklos ir tarptautinio komunistinio judėjimo vienybę.

Draugai kinei žodžiais pripažįsta, kad Tarybų Sąjungos ir Kinijos Liaudies Respublikos vienybė yra visos socialistinės sandraugos ramstis, tačiau tikrovėje jie visomis kryptimis žlungdo ryšius su mūsų partija, su mūsų šalimi.

KKP vadovybė dažnai kalba apie savo ištikimybę socialistinių šalių sandraugai. Tačiau draugų kinų pažūra į šią sandraugą paneigia jų garsius pareiškimus.

Statistika rodo, kad KKP per pastaruosius trejus metus daugiau kaip du kartus sumažino prekybą su socialistinės sandraugos šalimis. Kai kurios socialistinės šalys ypač aštriai pajuto tokio draugų kinų kurso rezultatus.

Kinijos vadovybės veiksmai griežtai prieštarauja ne tik socialistinių šalių savitarpio santykių principams, bet daugeliu atvejų ir bendrai pripažintoms taisyklėms bei normoms, kurių turi laikytis visos valstybės.

Pažeidus anksčiau pasirašytus susitarimus, buvo rimtai pakenkta kai kurių socialistinių valstybių liaudies ūkiui. Ir visiskai suprantama, kad nemažai nuostolių dėl ekonominių ryšių mažinimo patiria ir pačios Kinijos ekonomika.

Siekdami pateisinti savo veiksmus liaudies masių akyse, KKP vadovai neseniai išlėkė teoriją „remtis savo jėgomis.“ Apskritai, statyti socializmą kiekvienoje šalyje, remiantis visų pirma savo liaudies pastangomis, kuo geriausiai naudojantis savo šalies vidaus ištekliais,—tai teisingas materialinės-techninės socializmo bazės kūrimo kelias. Socializmo kūrimas kiekvienoje šalyje—tai visų pirma tos šalies liaudies, jos darbininkų klasės, Komunistų partijos reikalas.

Tarybų Sąjungai, kuri buvo pirmoji socializmo šalis, teko statyti socializmą, remiantis tik savo jėgomis ir naudojant vidaus išteklius. Ir, nors dabar gyvuoja socialistinių šalių sistema,—tai visiškai nereikia, jog kurios nors šalies liaudis gali sėdėti sudėjusi rankas ir pasikliauti vien tik kitų socialistinių šalių pagalba. Kiekvienos socialistinės šalies Komunistų partija mano, kad jos pareiga mobilizuoti visus vidaus rezervas sėkmingai ekonominei statybai. Todėl nekeltų prieštaravimų KKP CK pareiškimas, kad Kinijoje socializmas statyba vyksta daugiausia savo jėgomis tiesiogine jos reikšme.

Tačiau, kaip rodo visas KKP CK laiško tekstas ir gausybė pareiškimų kinų spaudoje, šiai tezei iš tiesų pridudamas kinų, su kuriu jokių būdu negalima sutikti.

Formulavime „socializmas statyba daugiausia savo jėgomis“ slypi tokia koncepcija: sukurti savaimingas nacionalinius ūkius, kurių ekonominiai ryšiai su kitomis šalimis aprėžiami vien prekyba. Tokį požiūrį draugai kinei stengiasi primesti kitoms socialistinėms šalims.

Skelbti kursą „remtis savo jėgomis“ matyti, KKP vadovybei prireikė tam, kad sustiprintų glaudžius socialistinių šalių draugystės ryšius. Tokia politika, aišku, nieko bendro neturi su socialistinio internacionalizmo principais. Jos negalima kitaip vertinti, kaip mėginimą sužlugdyti socialistinės sandraugos vienybę.

Greta kurso siaurinti ekonominius ryšius, KKP vadovybė ėmėsi eiles priemonių santykiams su Tarybų Sąjunga pabloginti.

Kinijos vadovai žlungdo ne tik socialistinės stovyklos, bet ir viso pasaulinio komunistinio judėjimo susitelkimą, mindžiodami proletarinio internacionalizmo principus, grubiai pažeisdami broliškų partijų savitarpio santykių normas.

KKP vadovybė organizuoja ir remia įvairias antipartines atskalūnų grupes, kovojančias prieš JAV, Brazilijos, Italijos, Belgijos, Australijos, Indijos komunistų partijas. Pavyzdžiui, KKP vadovybė remia Belgijos Gripo grupę, pašalinant iš partijos paskutiniojo suvažiavimo metu. Jungtinėse Amerikos Valstijose remia armijos veiklą, kurią varo kairioji oportunistinė „Kū-dino ir plieno“ grupuotė, užsibrėžusi pagrindinį tikslą kovoti prieš JAV Kompartiją. Draugai kinei remia Brazilijoje frakcinės grupės, pašalintas iš kompartijos gretų (kaip, pavyzdžiui, Amazono-Grabujo grupę).

Bando suskaldyti Australijos partiją

KKP CK pamėgino suorganizuoti Australijoje atskalūnišką veiklą prieš kompartiją ir jos vadovybę, pasitelkę tam vieną buvusį vadovybės narį—E. Hilą. Aplankęs savo laiku Kinijos Liaudies Respubliką, E. Hilas viešai stoji prieš Australijos Komunistų partiją ir pamėgino sutelkti aplink save vienminčius. Australijos Kompartijos pašalinantis iš partijos CK, Hilas demonstratyviai nuvyko į Pekiną.

Italijoje Kinijos atstovai skatina veikti grupę buvusių kompartijos Padujos federacijos darbuotojų, kurie leido lapelius su provokacinių raginimų pradėti „revoliucijų“ sukilimą.

Ypač stengiasi draugai iš KKP varyti ardomąjį darbą Azijos, Afrikos, Lotynų Amerikos šalių komunistų ir darbininkų partijose.

Liaupsindami atskalūnus ir renegatus, kurie atsidūrė už komunistinio judėjimo

gretų. Kinijos vadovai perspausdina savo laikraščiuose ir žurnaluose šmeižikiškus straipsnius iš šių renegatų grupių leidinių. Šie straipsniai nukreipti prieš TSKP politiką, prieš viso pasaulinio komunistinio judėjimo liniją.

Kinijos atstovai Ceilone glaudžiai bendrauja su E. Samarakodžio grupuote, kuri yra trockistinio „IV Internacionalo“ irankis.

Draugų kinų poziciją mėgina panaudoti savais tikslais „IV Internacionalo“ trockistai, kurie net parašė KKP Centro Komiteiui atvirą laišką, tiesiogiai pareiškdami: „IV Internacionalas nuo pat savo įsikūrimo dienos kovoja... prieš idėjas, kurioms jūs šiandien prieštaraujate, remia jus... IV Internacionalo tarptautinis sekretoriatas sveikina šią diskusiją, jūs pradėtą visame komunistiniame judėjime. Jis ragina jus plėsti ją.“

Kinijos vadovai griežtai puola broliškas Komunistų partijas ir jų vadovus, kurie nenori nukrypti nuo generalinės tarptautinio komunistinio judėjimo linijos. Jie paskelbė ir paskleidė daugeliu kalbų straipsnius, šmeižiančius JAV, Prancūzijos, Italijos, Indijos kompartijų veiklą. Kokių tik plūstamų žodžių griebiasi šių straipsnių autoriai prieš žinomuosius broliškų partijų lyderius! Čia ir „dvideiškiškas“, ir „dešinysis oportunistas“, „revizionizmas“, „neatitinkamas komunistinės moralės normų“, „socialdemokratinis persigimimas“, ir „bailumas“, „neatsakingumas“ ir „pabūgiskumas“, „pasipūtimas bei panika revoliucinės Azijos, Afrikos ir Lotynų Amerikos šalių tautoms.“

Kinijos vadovai kaltina JAV ir Vakarų Europos kompartijas tuo, jog jos veikiančios „išvien su labiausiai avantiūristinėmis Amerikos imperialistais“. Indijos kompartijos vadovybė vadinama ne kitaip, kaip „klėka.“ Prancūzijos, Italijos, Indijos, JAV komunistų partijų vadovams primetamas pasibaisėtinas kaltinimas, esą, jie „rūpinasi imperializmu ir visų reaccionierių likimu.“ O savo birželio 14 d. laiške KKP vadovybė netgi griebiasi šmeižo, esą, ir TSKP „veikia imperializmo pakaliko vaidmenyje.“ Be trockistų, dar niekas ligi šiol nebuvo išdrįses, kadangi tai aiški nesamone, taip šmeižikiškai kaltinti didžiąją Lenino partiją!

Imperialistai džiaugiasi

Ar reikia stebėtis, kad imperialistinė propaganda džiaugiasi tokiais draugų kinų veiksmais? Ne atsitiktinai buržuazinė spauda nuolat sūkauja apie tarptautinio komunistinio judėjimo „krizę“ ir ragina imperialistines vyriausybes naudoti savais interesais nesutarimus, kuriuos sukėlė KKP CK pozicija.

KKP atstovai pasitraukė iš žurnalo „Tarkos ir socializmo problemos“—komunistų ir darbininkų partijų kolektyvinio organo—redakcinės kolegijos, nustoję leidę šį žurnalą kinų kalba, tuo būdu siekdami, kad Kinijos komunistai neturėtų objektyvaus informacijos šaltinio apie tarptautinio komunistinio judėjimo veiklą.

Atskalūniška Kinijos vadovybės veikla tarptautinio komunistinio judėjimo gretose kelia teisėtą broliškų marksistinių-lenininių partijų pasipiktinimą ir atkirtį.

KKP CK laiške sakoma, kad santykiuose su broliškomis kompartijomis vienai partijai „neleistina keltis aukštėjančią kitas broliškas partijas, neleistina kištis į broliškų partijų vidaus reikalus...“ Tai—neblogas pareiškimas. Tačiau kaip tik draugai kinei patys ir griebiasi tokių neleistinų veiksmų. Mindžiodami pasaulinio komunistinio judėjimo interesus, jie veikia priešingai normoms bei principams, išdėstytiems Deklaracijoje ir Pareiškime, mėginti pajuokinti savo įtakai bei kontrolei kitas broliškas partijas.

Vienas vaizdingiausių pavyzdžių, rodančių ypatingą KKP vadovybės liniją socialistinėje stovykloje ir tarptautiniame komunistiniame judėjime, yra jos pozicija Albėnijos klausimu. Kaip yra žinoma, Albanijoje 1960 metų pusėje Albanijos vadovai atvirai išlėkė kairiųjų oportunistų platformą pagrindiniais dabarties klausimais, pradėjo varyti priešišką Tarybų Sąjungos Komunistų partijai bei kitoms broliškomis partijoms politiką. Albanijos vadovai pradėjo šalyje antipartiją kampaniją, kuri sužlugdė politinius, ekonominius ir kultūrinius ryšius su Tarybų Sąjunga.

Didžioji dauguma komunistų ir darbininkų partijų ryžtingai pasmerkė šią antileninę Albanijos vadovų veiklą. Visiškai kita poziciją užėmė KKP vadovai, kurie griebėsi visko, norėdami Albanijos vadovus padaryti savo garsiakalbiu. Dabar yra žinoma, kad draugai kinei tiesiogiai stūmė juos į atvirą kovą prieš Tarybų Sąjungą ir kitas socialistines šalis bei broliškas partijas.

Santykiai su Jugoslavija

Savo užsipaullimuose prieš TSKP ir kitas marksistines-lenininė partijas KKP vadovai ypatingą vietą skiria Jugoslavijos klausimui. Jie mėgina reikalą pavaizduoti taip, tartum sunkumai komunistiniame judėjime kiltų, pagerėjus Tarybų Sąjungos ir kitų socialistinių šalių santykiams su Jugoslavija. Nepaisydami fakto, jie atkakliai teigia, jog Jugoslavija nesanti socialistinė šalis.

Kaip yra žinoma, 1955 metais TSKP kar-

tu su kitomis broliškomis partijomis ėmėsi iniciatyvos, siekiant normalizuoti santykius su Jugoslavija, stengdamasi įveikti ilgą laiką trukusį konfliktą, už kurį pagrindinę kaltę tenka Stalinui. Tuo laikotarpiu KKP vadovams nekilo jokių abejonių dėl Jugoslavijos socialistinės santvarkos pobūdžio. Antai, laikraštis „Zenmin žibao“ rašė, kad „Jugoslavija jau pasiekė svarbių socializmo statybos laimėjimų.“

Objektyviu socialistinių ir ekonominių Jugoslavijos procesų analizė rodo, kad vėlesniais metais socializmo pozicijos ten sustiprėjo. 1958 metais socialistinis sektorius pramonėje sudarė 100 procentų, žemės ūkyje—6 procentus ir prekyboje—97 procentus, o dabar socialistinis sektorius sudaro: pramonėje—100 procentų, žemės ūkyje—15 procentų ir prekyboje—100 procentų. Nuo to laiko, kai prasidėjo santykių normalizavimas, Jugoslavijos pozicijos suartėjo su Tarybų Sąjungos ir kitų socialistinių šalių pozicija užsienio politikos klausimais.

Tarybų Sąjungos komunistai žino, kad tarp TSKP ir JKS tebėra nesutarimų dėl eiles principinių ideologinių klausimų. Tai mes tiesiogiai sakėme ir tebesakome Jugoslavijos vadovams. Tačiau būtų neteisinga tuo pagrindu „atskirti“ Jugoslaviją nuo socializmo, atkirsti ją nuo socialistinių šalių ir stumti į imperialistinių šalių stovyklą, kaip tat daro KKP vadovai. To kaip tik ir nori imperialistai.

Dabar pasaulyje gyvuoja 14 socialistinių šalių. Esame tvirtai įsitikinę, kad netolimone ateityje jų bus žymiai daugiau. Klausimų, su kuriais susiduria broliškos partijos, esančios prie valstybės vadovavimo vairo, gausėja, be to kiekviena broliška partija dirba skirtingomis sąlygomis. Visiškai netenka stebėtis, kad tokiomis aplinkybėmis broliškoms partijoms gali kilti įvairių pažiūrų į šiuo bei kitų klausimų sprendimą. Kaip tad tais atvejais turi elgtis marksistai-leniniečiai? Pareikšti, jog ši ar kita socialistinė šalis, kurios vadovai nesutinka su jais, jau nebesanti socialistinė? Tai būtų tikros savivalės pasireiškimas, toks metodas nieko bendro neturi su marksizmu-leninizmu.

Sėkanti Kinijos vadovų pavyzdžiu, mums jau tektų, atsivėlgiant ir mūsų rimtus nesutarimus su Albanijos darbo partijos lyderiais, seniai paskelbti, jog Albanija esanti nesocialistinė šalis. Bet tai būtų neteisingas, subjektyvistinis požiūris į klausimą. Kad ir nesutarimai su Albanijos vadovais, Tarybų Sąjungos komunistai Albaniją laiko socialistine šalimi ir imasi savo ruožtu priemonių tam, kad Albanija neatituktų nuo socialistinės sandraugos.

Su širdgėla mes stebime, kaip KKP vadovai ardo tradicinę Tarybų Sąjungos-Kinijos draugystę, silpnina socialistinių šalių vienybę.

TSKP kovoją ir kovos už socialistinės sandraugos, viso pasaulio komunistinio judėjimo vienybę ir susitelkimą.

VI

Apibendriname kai kurias išdavas.

Laikas, praėjęs prieš 1960 metų Pareiškimą, visiškai patvirtino, kokia teisinga yra marksistinė-lenininė pasaulinio komunistinio ir darbininkų judėjimo programa. Komunizmo statybos laimėjimai Tarybų Sąjungoje, socializmo statybos laimėjimai kitose socialistinėse šalyse vis labiau revoliucionizuoja viso pasaulio žmonių protus. Revoliucinė Kuba įjėbė socializmo švyturį Vakarų pusrutulyje. Suduoti lemiamai smūgiai kolonijinei sistemai, kuri jau arti galutinio likvidavimo. Laimėjo naujų pergalių imperialistinių šalių darbininkų klasės. Pasaulinis revoliucinis judėjimas nenukrypsta žengia į priekį.

Visa tai rodo, kad 1960 metų Pareiškime teisingai nubrėžta generalinė pasaulinio komunistinio judėjimo linija. Dabar uždavinys yra — dirbti ir veikti sutinkamai su šia generaline linija, ją vystyti ir konkretizuoti, atsivėlgiant į kiekvienos kompartijos sąlygas. Todėl nepagrįsti ir žalingi vaokie mėginimai primesti pasauliniam komunistiniam ir darbininkų judėjimui kažkokią naują generalinę liniją, kaip tat daroma KKP CK birželio 14 d. laiške. Priimti šią „generalinę liniją“ reikėtų nukrypti nuo 1960 metų Pareiškimo, pritari programiniams teiginiams, prieštaraujantiems šiam Pareiškimui, kurį priėmė 81 partija. Mūsų partija neis šiuo keliu.

Mūsų šloviojogi lenininė partija per visą savo istoriją nesutaikina mai kovoję prieš dešinijį ir kairiųjų oportunistą, trockizmą ir revizionizmą, dogmatizmą ir sektantiškumą, nacionalizmą ir šovinizmą, kaip jie besireiškė ties šalyje, tiek ir tarptautinėje aplejoje. Šioje kovoje už marksizmo-leninizmo tyrumą mūsų partija užsigrūdino ir sustiprėjo, ir jai nebebausis jokie dabartinių atskalūnų ir oportunistų išsišokimai, iš kur jie bekiltų.

Gyvenimas rodo, kad TSKP, tapusi bendradarbiaujančia politine organizacija, sustiprino savo ryšius su masėmis, gavo dar didesnę jėgą, pasižymi dar geresne drausme. Socializmas

(Taša 5-tame puslapyje)

Paterson, N. J.

Ir vėl vėžio ligos auka

Rugpjūčio 26 d. sulaukęs 67 metų nuo vėžio ligos mirė Jonas Mataciūnas.

Iš Lietuvos į Ameriką Jonas Mataciūnas atvyko 1913 m. Apistojo angliakasyklų srityje, Pensylvanijos valstijoje. Kasyklose bedirbdamas susimylėjo su Marijona Jonikaite ir ten apsidavė.

Iš Lietuvos J. M. paėjo netoli kur nors nuo Vilniaus (gaila, kad negalėjau sužinoti, iš kokio kaimo).

Rodos, 1929 metais jis metė kasyklų darbą ir persikėlė gyventi į Patersoną ir čia gyveno iki mirties.

Jono mėgiamiausias sportas buvo žvejojimas ir medžioklė.

Jis buvo draugiško būdo žmogus, tai greitai susipažino su Patersono lietuvišiais ir kiek pabuvęs prisirašė prie LLD ir LDS, ir keletą metų buvo LDS 124 kuopos finansų sekretoriumi ir darbą atliko pagrirtai. Jis ne tik sekretoriavo, bet ir stropiai verbavo narius ne tik į LDS, bet ir į LLD. Jis buvo „Laisvės“ skatytotojas ir veiklus jos būmėjas. Keletą metų buvo „Laisvės“ vajininku ir korespondentu.

Tačiau prieš keletą metų, ar tai makartizmo siautėjimo pabūgo, ar šiaip kokių išskaiciavimų, pasidarė pavyvus, jokiam veikime nebeapsireiškė. Tačiau jismėkur neįstojo prieš pažangiųjų veikimą. Iki pat mirties išbuvo „Laisvės“ skatytotoju ir LDS nariu. Bet prieš porą metų iš LLD pasitraukė.

Gal prieš porą metų turėjo operaciją ant pūslės, ir tuomet daktaras surado, kad jis turi vėžį. Žinoma, nei jam, nei jo žmonai to nesakė, bet pasakė jo dukterims ir sūnui. Ot, nuo to ir prasidėjo jo bėdos, kas ir nuvarė į kapus per anksti.

Jonas mirdamas paliko liūdesį savo žmonai, dvi dukteris, dvi anūkes ir vieną anūką. O Lietuvoje — vieną brolių ir vieną seserį.

Nors J. M. buvo laisvų pakraipų ir žmona nėra religinga, bet dukters ir sūnus religingi, tai nors tėvo nevežė į bažnyčią, tačiau palaidojo pusiau religiška. Prie karšto padėjo kryžių ir rožančių raiškas surišo, o koplyčioje ir kapinėse laidotuvių direktorius paskaitė religines maldas.

Jonai, tu užbaigėi savo gyvenimą didžiausiose kančiose ir palikai savo mylimuosius liūdėti, taipgi palikai gražius prisiminimus iš savo jaunų dienų nuveiktų darbų darbo žmonių labui, todėl lai būna tau lengva ilsėtis, o mylimai šeimai giliausia užuojauta netekus mylimo gyvenimo draugo ir tėvo.

J. Bimba

PABAIGTUVIŲ VAINIKAVI

KAISIADORYS, liepos 29 d.—„Nemuno“ kolūkio žemdirbiai nupynė rugiapiūtės pabaigtuvių vainiką. 230 hektarų nupiauta per 6 dienas. Laukuose dirbo kokių bažnas, 22 traktorinės ir 7 arklinės kertamosios.

Būgčia rugiapiūtė „Svityrio“, „Daršuniškio“, „Neries“ ir kiti kolūkiai.

(ELTA)

Tarybų Sąjungos KP CK pareiškimas dėl ginčų su Kinijos komunistais

(Tąsa iš ketvirtos pusl.)

lizmui laimėjus, darbininkų klasės ideologija — marksizmas-leninizmas — tapo visos liaudies, jo priešakinės dalies ideologija. Darbininkų klasės tikslas — pastatyti komunizmą — tapo visos liaudies tikslu. Ir tuo, kad sustiprėjo komunistinės ideologijos įtaka, marksistai-leniniečiai gali, žinoma, tik džiaugtis. Mes galime pasakyti, kad dar niekada po V. Lenino mirties mūsų partija nebuvo tokia stipri, sugebanti spręsti drąsiausius uždavinius, susijusius su naujo pasaulio kūrimu.

Dabar, kai mūsų šalyje socializmas laimėjo visiškai ir galutinai, kai mes, klodami plytą po plytos, statome puikius komunizmo rūmus, mūsų partija, visa tarybinė liaudies dar labiau įsitikinusi, kad didžios marksizmo-leninizmo idėjos laimės visame pasaulyje.

Taip pat, kaip ir mes, įsitikinusi yra socialistinių šalių tautos, viso pasaulio darbo žmonės. Jie labai vertina didelį Tarybų Sąjungos indėlį į bendrą kovą už taiką, demokratiją, nacionalinę laisvę, nepriklausomybę ir socializmą.

Tarybų Sąjungos Komunistų partija buvo ir tebėra už glaudžią draugystę su Kinijos Komunistų partija. Mes turime rimtų nesutarimų su KKP vadovais, tačiau manome, kad dviejų partijų, mūsų dviejų šalių tautų santykiui turi būti grindžiami, vadovaujantis tuo, kad mes turime bendrą tikslą — sukurti naują, komunistinę visuomenę, kad mes turime bendrą priešą — imperializmą. Dvi didžios šalys — Tarybų Sąjunga ir Kinijos Liaudies Respublika — suvienijtos pastangomis gali daug nuveikti, kad laimėtų komunizmas. Tai gerai žino mūsų bičiuliai ir priešai.

Dabar Maskvoje vyksta TSKP ir KKP delegacijų susitikimas. Deja, KKP atstovai šiame susitikime toliau aštrina padėtį. Ir vis dėlto TSKP delegacija yra nepaprastai šanti ir ištverminga, siekdama, kad dery-

bos pasibaigtų teigiamai. Artimiausia ateitis parodys, ar draugai kinai sutinka grįsti mūsų savitarpio santykius, remdami tuo, kas mus vienija, o ne skiria, remdami marksizmo-leninizmo principais.

Mūsų priešai tikisi, kad KKP ir TSKP nesutarimai didės. Jie ir dabar žvalgosi, ar nebūtų galima čia kaip nors pasinaudoti. Šiomis dienomis Amerikos laikraštis „Deilinius“ rašė: „Tad pludykime vieną prieš antrą Raudonąją Rusiją ir Raudonąją Kiniją, kad jos viena antrą, sudraskytų į skiautes“. Šių klasiškų imperializmo vilčių niekad neturime pamiršti mes, komunistai.

Suprasdama savo atsakomybę tarptautiniams komunistiniams judėjimui, viso pasaulio tautoms, mūsų partija ragina draugus kinus likviduoti nesutarimus ir stiprinti tikrą mūsų partijų vienybę marksizmo-leninizmo principais.

Mūsų lenininė partija kartu su visomis broliškoms partijoms kovojai ir kovojai už darbininkų klasės, visų darbo žmonių susitelkimą kovai prieš imperializmą, už taiką, demokratiją, nacionalinę nepriklausomybę ir socializmą.

TSKP Centro Komitetas partijos, visos tarybinės liaudies akivaizdoje su visu atsakingumu pareiškia, kad mes darėme ir dar darysime viską, ką pajėgdami, vienybei su Kinijos partija stiprinti, pasauliniams komunistiniams judėjimui telkti po Lenino vėliava, pasaulinės socializmo sistemos šalinis telkti, visoms prieš kolonializmą kovojančioms tautoms veiksmingai padėti, taikai stiprinti ir tam, kad visoje žemėje laimėtų didieji komunizmo idealai.

Visi Tarybų Sąjungos darbo žmonės dar glaudžiau susitelks aplink savo mylimą Komunistų partiją ir jos lenininį Centro Komitetą, su visa savo energija vykdys didingą komunizmo statybos Programą.

Tarybų Sąjungos Komunistų Partijos Centro Komitetas

(Pabaiga)

CLEVELAND, OHIO

LLD 190 kp. išvažiavimas ir kiti reikalai

Rugsėjo 1 d. įvyko LLD 190 kuopos išvažiavimas pas kuopos narius J. E. Huntz artū Welshfield, Ohio. Svečių atsilankė vidutiniškai, galėjo būti kiek ir daugiau. Diena pasitaikė labai graži, taip, kad visi dalyviai labai gražiai praleidome dieną jaukiuoje draugų Huntz sofyboje. Numatoma, jog rengėjams liks ir šiek tiek pelno, kurį kuopa, aišku, su naudos geriems tikslams.

Mes linkę visuomet mūsų pramogą vadinti sėkmine, kuriosose esti kas nors veiksminga visuomenės naudai, o ne vien tik pasitenkinama linksmu laiko praleidimu, kaip, pavyzdžiui, šiame išvažiavime gauta viena metinė „Laisvėi pranešimais“, atnaujintos dvi „Vilnės“ pren. — viena vietinė, antra į Lietuvą, ir surinkta užtektinai finansų įdėti į „Laisvę“ ir „Vilnį“ nuo clevelandiečių užuojautos pareiškimus V. Andriuliui ir jos šeimos dėl mirties Uršulės Andriulienės.

Rugs. 2 dieną turėjome retą ir brangią viešnią Ievą Mizarienę. Ji išdavė platų raportą iš buvusio Moterų taikos suvažiavimo Maskvoje, o taipgi pakalbėjo ir apie padėtį Lietuvoje, nes ji ten gana plačiai, mačomai, buvo pavaižinėjus. Nuosekliai draugė riša gana sudėtingus pasaulinius klausimus. Tik galia, kad to laiko per mažą. Kitą kartą turėtų skirti bent 2-3 dienas stambesnės kolonijoms.

J. Žebrys

MIAMI, FLA.

Mūsų mieste blogų naujienų tiek ir tiek, o gerų nėra. Negrų už savo civilines teises įvyksta tai eiseno, tai sėdėjimai, bet dabar jau tai kaip ir nebe naujiena.

Yra sakoma: „Vyras yra galva, o moteris kaklas, ant kurio galva sukinėjasi“. Neturiu noro tuo klausimu ginčytis, bet esu patenkintas, kad vyrai priėmė moterų patarimus, tai pietūs piknikas buvo sutvarkyti ir piknikas gerai pavyko.

Florida East Coast geležinkelio darbininkų streikas tęsiasi jau apie 6 mėnesiai, o pabaigos nesimatoma.

Miamės mieste kubiečių bėglių pūluojantis ir dvokiantis šašas vis tebedvokia, nepaisant, kaip mūsų ponai jo nemasazuotų ir kokiomis mostimis netepiotų. Kubiečiai atėmė iš daugelio

gerų žmonių darbus ir daug suėda piliečių pinigų.

Aną sykį rašiau apie šio miesto kriaučų demonstraciją; dabar jų reikalai visiškai pašljo, jų šapukų boseliai nusitarė bėgti iš Miamės kitur, kad pabėgtų nuo unijos. Nors tos unijos pareigūnai (kaip skundžiasi kriaučkos) dirbą išvien su šapukų boseliais prieš darbininkus, tačiau visgi kai kada kai kuriems gadinam nervus. Sako, kad kubietės dirbą 5-kias dienas ir savaitę, o mokėti gauna tik už dvi dienas. Taigi, jos turi teisę į nedarbo apdraudimą, o šapukų boseliams atlieka daug pelno, o miestas, piliečių taksų pinigais, dar moka kubietėms nedamokėtas algas. Tai taip ir dvokia čia tas kubiečių šašas...

Perėjai savaitę kai kurių šapukų boseliai įsakė, einaut namo, pasiimti ir daktelius. Darbininkės nujautė, kad čia bus kas negero; ryte jos susirinko anksti prie tų šapukų, bet miesto policija susirinko dar anksčiau ir moterų neprileido prie šapukų iš tolo.

Kas sakė, kad mūsų policija negreita? Ji visur greitai prieš darbininkus, bet visada pavėluoja apginti darbininkus.

Žilas Juozas

St. Petersburg, Fla.

Išpūdžiai iš Pittsburgho

Seniau gyvenau Pittsburghe, o dabar jau daug metų gyvenu saulėje Floridoje. Po septynerių metų nuvykau į Pittsburghą aplankyti senų pažįstamų.

Pirmiausia lankiausi Northsideje, tai yra, Šiaurės dalyje, kur patį ilgai gyvenau. Visa miesto dalis, nuo paupio iki Beaver Ave., yra taip išgriauta, kad negalima ir pažinti. Į lietuvių bažnyčia nugriauta, atrodė lyg karo audros nusiaušta. Gyventojai skundžiasi, kad dabar iš tų griuvėsių kyla daug dulkių ir smarvės. Negrai patenkosi iš paupio, perka baltųjų namus, kai kurie juos apeidžia.

Federal ir Ohio gatvėse išgriauta ir griauinama daug namų. Vietos gyventojai sako, akd ten bus pastatyta didžiuliai apartamentiniai namai su dideliu prekybos centru. Ir miesto centre griauinama daug namų, net didelių krautuvų, o jų vietoje statomi dideli namai, kurių viršų vos galima imatyti. Kas juose bus, tai sunku ir pasakyti.

Bendrai žmonės suvargę, daug yra bedarbių, bet kas nors turi pakankamai pinigų tokių pastatų statymui ir numato įpaukęs iš tų namų. Tiesa, ir valdžia stato namus. Atrodytų, kad pasimokino iš T.S.R.S., bet Tarybų Sąjungoje namai statomi darbo žmonių gyvenimo pagerinimui, o to negalima pasakyti apie J.A.Y. Kad ir čia bedarbių yra daug, gi namus griauina mašinomis. Atsigabena mašinas prie namų, trenkia į namą didžiuliu kaju, ir kaip matant pastato nėra — sugriovė. Atrodė, kad po keleto metų visas Pittsburghas priklausys tik kelioms milijonieriams.

Teko suėti daug draugų ir draugijų, su kuriais per daugelį metų buvau nesimacius. Iš širdies dėkoju jiems ir joms už jų išreikštą man meilę ir draugiškumą.

Lankiausi ir Ohio valstijoje, ten oras buvo šaltas ir sausas. Skundėsi fermeriai, kad prastas buvo derlius, pasėliai ir daržovės nuskurdė.

Kelonė buvo gera, bet džiaugiuosi grįžus į savo namelius Floridoje. Mano gera draugė Agnes Pike yra išvažiavusi vakacijoms pas savo dukras į Saginaw, Mich. Linkiu gerų vakacijų, kelionės ir laimingai grįžti į namus.

Girdėjau, kad vyks į Connecticut valstiją Viktoras ir Ieva Valley, kur jie pirmiau gyveno. Linksmų vakacijų ir laimingai sugrįžti į Florida.

Natalie

Philadelphia, Pa.

Svečiuose pas gerą dėjus

Nedėdienis, rugsėjo 1 diena, oras gražus. Iš anksto žinojome, kad buvę philadelphiečiai draugai Ramanaukai gyvendami Philadelphiaje ir jos apylinkėse igyveno plačią pažintį su lietuviais. Ir kaip tai yra puiku, malonu susieiti didesniai būriui ir per palyginamai trumpą laiką su tiek daug pasikalbėti.

Na, ir susirinko. Buvo svečių taip iš toli, kaip Baltimore, Wilkes-Barre, New York, Scranton, Easton, Avalon, N. J., ir iš kaimynystės apylinkių. Įdomu pokalbiai žingėdūs. Veik kiekvienas primena, kad „šiandien labai norėjo atvykti kuris tai jo prietelius, bet sveikatėlė susilpnėjo, tai namie pasilik“. Kiti apgailestavo, kad atvykimo priemonės sunkios, be mašinos ne iš visur galima pasiekti šį ūkį. Jaunesnieji švenčių proga išvyko kur toliau. O, kiek daug sveikatos stovis sulaikė nuo šio parengimo! Štai draugas Tilvikas iš Eastono, Pa., dar išvakarėse, sakytum,

„atskrido“ ir atyžė nemaža ir dovanėlių ir sykiu dešimkę dėl pokylio naudos, bet skundėsi labai rimtu sunegalavimu su koja, ir sakė, kad vargiai galės parengime dalyvauti. Taip jis ir neatvyko.

Dėl svečių pavaišinimo reikėjo gero kaskaičius ir gspadinių. Onutė rimtai sunegalavo. Puolasi kitos: Mariutė, Broniūtė Verutė, Antaniukas, ir eilė jaunesniųjų. Moterėlės, kaip bitelės, prirėngė ir pavaišino visus socialiai. Ačiū joms ir svečiams. Ačiū „senukams“ Ramanaukams už vaišes ir sukvetimą tiek daug svečių.

Klausiamė, kada vėl besusirinksimė, ir ar visi sveiki būsimė?

Tikuosi, kad būsimė sveiki ir pavasarį vėl čia būsimė.

Južintiškis

Bossier City, La. — Taisant miesto požeminius vandens vamzdžius įvyko sprogimas ir užmušė tris darbininkus.

PARDAVIMAI

Parsiduoda, keturių kambarių namas, su visais patogumais. Automobilui pastogė, mažas sodelis. Randasi ant Mango Rt., Box 295, Seffner, Fla. Kreipkitės tuo adresu pas Stanley A. Wolf.

(72-75)

PRANESIMAI

MONTELLO, MASS. Moterų Apšvietos Klubas rengia pikniką September 15-tą, nedėlioje po pietų kaip 1 val. pas K. Ustupą, — jo darže. Kviečiame visus. Rengimo Komiteta (72-73)

CLEVELAND, OHIO LMS Clevelando skyriaus susirinkimas įvyks ketvirtadienį, rugsėjo-September 12 dieną, 7 val. vak. L.D.S. Klubo svetainėje, 9305 St. Clair Ave. Prašome visus narius dalyvauti šiame susirinkime, turime daug dalykų aptarti dėl ateinančio sezono. Taip pat prašome atsivesti naujų narių. Sekr. S. Kuzmickas 10724 Bellaine Rd. Cleveland, Ohio 44111 (72-73)

Waterbury, Conn.

PIETŪS DR. STANISLOVAIČIO SODE

Jau yra žinoma, kad waterburiečiai kas metai suruošia gerus pietus Dr. Stanislovaičio sode. Siemet jų ruošiami pietūs

Ivyks Sekmadienį

Rugsėjo 22 September

SUMMIT ROAD, PROSPECT, CONN.

Rengėjai kviečia waterburiečius ir iš toliau atsilankyti. Pelnas nuo šių pietų eis „Laisvei.“

Lawrence ir Methuen, Mass.

SPAUDOS BANKETAS

Kviečiame visos apylinkės lietuvius dalyvauti šiame dideliame bankete.

IVYKS SEKMADIENĮ

Spalio 6 October

Pradžia 1-ą valandą dieną

Maple Parke, Methuen, Mass.

Būs Įdomi Programa

Kalbės Ieva Mizarienė

Ji šią vasarą plačiai važinėjo po Lietuvą ir dalyvavo pasauliniame moterų kongrese kovai už taiką, Maskvoje. Ji papasakos iš savo kelionės įgytus išpūdžius.

Šis bus jau paskutinis rudeninis parengimas pas mus, tad kviečiame visus atsilankyti, pasiilksminti ir tuo pačiu kartu paremti darbinikišką spaudą, kuri stoja už taiką ir už visų tautų ir rasijų žmonių lygybę.

Rengėjai

5 p.—Laisvė (Liberty)—Ant., rugsėjo (Sept.) 10, 1963

Norwood, Mass.

Rugpjūčio 25 dieną mudu su žmona skubiai apsirėngėme ir nuvykome pas Maikį Uzdavinį, kur buvo rengiamas LLD 9 kuopos metinis spaudos piknikas.

Maikį radome pogrindyje besitriusiantį prie didelio pečiaus. Malonu buvo pasišildyti anglių ir malkų šiluma, kaip ji daug skirtinga nuo kitokios. Bet šildytis nebuvo kada, nes reikėjo ruošti priimti apie 50 svečių, kuriuos turėjome pavaišinti skaniais mūsų gospadinių pagamintais valgiais, na, ir gėrimais.

Iš pradžių didelė problema: kur susodinti tiek svečių, nes atrodė, kad lauko

pusėje bus per šalta, nors saulutė išlisdama iš po debesų ir šildė. Bet kai tik atvyko draugės gospadinės Davidonienė, Trakimavičienė ir Krasauskienė, tai tą problemą išnyko. Jos patvarkė paruošti du stalus, vieną lauko pusėje — drūtuoliams ir tiems, kurie nebijo šalčio, o antrą viduje namo.

Kai jau visi susėdo už stalų, tai dingtelėjo man į galvą — patikrinti ant kiek moterų pranašystė išsipildė. Na, ir štai lauko pusėje, prie drūtuolių stalo mačiau sėdinti F. Yušką, kadaise buvusį pasaulyje išgarsėjusį ristiką, taipgi A. Zarubą, kuris tais laikais taipgi buvo aukštai pakilęs

toje profesijoje. Tiesa, jis ją metė, nes Olgutė pastatė jam ultimatumą: „An d riau, ar tu mesk tas ristynes, arba pasieškok sau kitą merginą“. Suprantama, Andrius pasirinko Olgą ir jie apsidė. Taipgi prie lauko pusėje stalo sėdėjo ir skaniai valgė gamtininkas A. Barčius, Dr. J. Repšys ir kiti, kurie šalčio nesibijo.

Yra sakoma: „Vyras yra galva, o moteris kaklas, ant kurio galva sukinėjasi“. Neturiu noro tuo klausimu ginčytis, bet esu patenkintas, kad vyrai priėmė moterų patarimus, tai pietūs piknikas buvo sutvarkyti ir piknikas gerai pavyko.

R. Niaura

Zeneva. — Sulaukęs 66 metų amžiaus cionai mirė buvęs Persijos premjeras generolas F. Zahedis.

Paryžius. — Sulaukęs 77 metų amžiaus mirė buvęs Prancūzijos premjeras R. Schumanas.

MIRUS

Uršulei Andriulienei

Clevelando pažangieji lietuviai reiškiame giliausią užuojautą joms vyrui Vinčiui, dukroms Nancy, Beverly, Betty ir jų šeimoms, taipgi visiems giminėms ir idėjos draugams.

J. Luobikis
J. M. Žebrys
V. Krasnička
J. A. Eitutis
M. Martin
A. Jesusnas
A. Žukas
J. Raulinaitis
J. E. Huntz
M. Brazis
V. Daraška
A. Salin

J. Petraus
J. Bagdonas
S. Saldauskas
M. Chepla
J. A. Zemaitis
E. Gabriūnas
K. M. Aimanas
A. Susnis
A. Sarūlis
M. Kazen
J. Webra
LLD 190 kuopa

RANDOLPH, MASS.

Anna Rosin-Ramoška

Mirė rugpjūčio 29 d., 1963

Jos mirtis atnešė mūsų širdims didelį gailęstį ir skausmą.

—Annės giminės ir draugai

RANDOLPH, MASS.

Anna Rosin-Ramoška

mirė rugpjūčio 29 d., 1963

Reiškiu joms vyrui Charles Rosin, sūnams George ir Joseph, sesei Josephine Vācel ir kitiems giminėms ištvermės liūdesio valandoj. O tau, brangi drauge Anna, ramiai ilsėtis šios šalies žemelėje.

Eleanora Belekvičienė
Brighton, Mass.

Carnegie Hall-namas, kurį muzika pastatė

Carnegie Hall, — "namas, muzikos pastatytas," — yra pastatas New Yorko mieste su akustiškai puikia auditorija, tarptautiniai garsia savo žymiais muzikos išpildymais. Pasaulinio garso muzikai savo nepamirštamomis kompozicijomis ir išpildymais padarė Carnegie Hall legendarine per jos 72 egzistencijos metus.

P. I. Čaikovskis dirigavo savo kūrinys atidarymo koncertuose 1891 m. gegužės mėn. Antonin Dvorak, čekų kompozitorius ir dirigentas, sekė jį po dvejų metų. Pianistai kompozitoriai Sergej Rachmaninoff ir Ignace Jan Padarewski taip pat gerai žinojo šią salę. Celistas Pablo Casals ten davė koncertą 1904 m.

Enrico Caruso, Ernestine Schumann-Heink, Nellie Melba ir Amelia Galli-Curci davė ten savo koncertus. Tokie smuikininkai kaip Fritz Kreisler, Jascha Heifetz, Nathan Milstein, Jehudi Menuhin buvo gerai žinomi Carnegie Hall publikai.

Ligi neseniai New Yorko Filharmonijos orkestro su garsiais dirigentais, kaip Arturo Toscanini, Serge Koussevitzky ir Leopold Stokowski, dažniausiai pasirinkta koncertams vieta buvo Carnegie Hall.

1887 m. Walter Damrosch, New Yorko miesto choro ir simfonijos muzikas ir dirigentas, susitiko su Andrew Carnegie, turtingu industrialistu ir filantropistu, ant Europon plaukiančio laivo. Carnegie, gerbęs Walter Damrosch tėvo prisiminimą, kuris taip pat buvo muzikas, atidžiai klausėsi apie jo muzikinius siekius ir reikiamybes. Jam labai reikėjo auditorijos jo choro repeticijoms ir išpildymams. Carnegie tuojau numatė, kokią kultūrinę ir civilinę naudą turėtų gerai sukonstruotas pastatas. Su tolimesnio New Yorko miesto vystymosi ir augimo pramatymu Andrew Carnegie pasirinko 57-tąją gatvę ir Septintąją alėją New Yorko mieste kaip vietovę numatytam pastatui.

Architektu buvo parinktas William Burnet Tuthill. Pastatas buvo baigtas 1891 m. Ligi šios dienos statybos ir garso inžinieriai randa be galo sunkiu uždaviniu išgauti tokio laipsnio akustinę perfekciją, kokią Tuthill išgavo Carnegie Hall. Iš viso projektas kainavo apie du milijonus dolerių.

Vėliau pastato vertė buvo daug didesnė, ir tai savo keliu pakėlė mokesčius už jį. Jo išlaikymui ir mokėjimams padėti apmokėti buvo pastatytas 15-kos aukštų bokštas su studijų butais virš pirmųjų šešių aukštų.

Prieš dvejus metus Carnegie Hall turėjo būti nuversta ir jos vieton pastatytas kitas pastatas. Tačiau sukelta publika, Isaac Stern, garsaus pasaulinio masto smuikininko, vadovaujama, kreipėsi į miesto ir valstijos oficialius asmenis, kad išgelbėtų šį istorinį pastatą. Kelių mėnesių bėgyje valstijos legislatura priėmė bilį, įgalinantį New Yorko miestą nupirkti Carnegie Hall. Privacios aukos buvo pridėtos prie miesto fondų, ir tokiu būdu buvo įgalinta transakcija, kuri išgelbėjo Carnegie Hall.

Šiandien su naujo Lincoln Centro konstrukcija New Yorko mieste, kuris turi atskirą Filharmonijos Orkestrą, kas gali pasakyti, kokia bus Carnegie Hall ateitis? Tačiau mes galime būti tikri vienu dalyku: didelei žmonių daugumai, iš toli ir arti, Carnegie Hall turi labai specialią vietą jų mintyse ir širdyse.

ACNS

Rocky Hill, Conn.

Vasarėlė baigėsi, jau atėjo rudenėlis, paukšteliai buriasi skristi į šiltus pietų kraštus. Lyg kartu su jais ir mūsų ir "Laisvės" draugai middletowniečiai Bagdonai rengiasi išvykti irgi į pietus.

Praėjusią savaitę nuvažiuovome juos aplankyti, tai draugė A. Bagdonienė ir sako: "Gal negreitai pasimatysime — važiuojame į Miami, Fla., pas dukrelę gyventi."

Draugė prašė pasiųsti "Laisvės" raštinei jų naują adresą ir padovanoti jos prelo pataisymui penkinę.

Kadangi draugė Bagdonienė priklauso prie Hartfordo moterų ALDLD klubo, tai dar nori jo nare pasilikti ir pasimokėję jam duoklę už 1964 metus.

Laimingos kelionės ir tvirtos draugams!

Ona Šilkienė

New Yorkas. — 70,000 darbininkų, priklausančių International Union of Electrical Workers, reikalauja pakelti algas po 11 centų per valandą.

Nominaciniai balsavimai Niujorko mieste

Praėjusį ketvirtadienį Niujorko miesto trijose apskrityse, — Manhattane, Bronkse ir Richmonde, — kur buvo partinių "nesusipratimų" dėl kandidatų, įvyko nominaciniai balsavimai.

Manhattan demokratų partijos kandidatas į Niujorko miesto tarybos narius Paul O'Dwyer tapo nominuotas; taipgi respublikonų kandidatas Richard S. Aldrich (gub. Rockefellerio gimnaitis) buvo nominuotas. Bronkse buvo nominuotas

demokratų partijos kandidatas Edmund C. Farrell, ir tt.

Demokratų partijos lyderis Carmine G. Di Sapia bandė sugrįžti į savo seną poziciją — į vadovybę, bet jis prakišo; 41 balso dauguma buvo išrinktas Edward I. Koch. Jūdviejų varžytynės vyko Grenvich Village rajone, Manhattane, kur abudu politikieriai gyvena.

Rinkimai į miesto tarybos narius vyks lapkričio mėn.

Mokytojų streikas buvo išvengtas

Per kurį laiką atrodė, kad rugsėjo 9 dieną — Niujorko miesto mokyklų atidarymo dieną — mokytojai nestos darban, bet streikuos.

Jie reikalavo pakelti algas; reikalavo pagerinti kai kurias darbo sąlygas. Mokytojų Federacija buvo griežtai nusistatę: nepakelsite mums algų, mes streikuosime, nepaisydami visokių mums taikomų bausmių, net ir kalėjimų.

Prieš streikavimą buvo išduotas teismiškas indžionkšinas — drausmė, bet jie ir to nepaisė.

Pagaliau miesto majoras Wagneris paskyrė specialią komisiją, lyg ir arbitracinę komisiją, kuri praėjusį šeštadienį tarėsi su mokytojų unija (federacija) ir Miesto švietimo taryba.

Na, ir buvo prieita prie susitarimo. Sudaromas naujas kontraktas tarp švietimo tarybos ir mokytojų unijos. Bėgyje sekamų dvejų metų mokytojams bus pakelta daug maž po \$580 algos.

Taigi mokytojų streikas buvo išvengtas. Mokyklos atsidarė. Šiuos žodžius rašant, vaikai eina į mokyklas, o mokytojai jų laukia, juos sveikina. Ns.

Mirė Stasys Rumša

Rugpiučio 26 d. mirė senas "Laisvės" ir "Vilnies" skaitytojas Stasys Rumša, apie kurio susirgimą buvo aną dieną pranešta "Laisvėje." Taip pat buvo per Jurgį Waresoną pranešta, kad ligonis parėmė savo mylimą laikraštį "Laisvę" dvidešimt penkiems doleriams. Taigi, Stasio mirtis buvo gana staigi. Žinių neturime, nuo ko jam staiga gyvybės siūlas nutrūko. Taip pat neturime žinių apie velionio platesnį gyvenimą. Gal kai kas iš jo artimųjų apie tai parašys.

Velionis gyveno po num. 203 Maujer St., Brooklyne.

Stasio palaikai išvežti palaidojimui į Hudson, Mass., rugpiučio 28 d. Juos išsivežė pribuvus sesuo.

Mūsų užuojauta jo artimiesiems.

Rep.

Paišėjimas

Ieškau savo tikrų brolių Antano ir Vinco Navickų, s. Aleksandro, motina Marė. Jie gyveno Lietuvoje, šeškinų kaime, Bartininkų parapijos, dar Smetonos laikais. Vėliau išvyko gyventi Brazilijon, apie Sao Paulo miestą. Prašau juos pačius atsiliepti arba juos žinančius man apie juos pranešti. Būsiu labai dėkingas. Jurgis Navickas, 139-33 — 85th Dr., Jamaica, N. Y. (69-73)

SERGA

Per telefoną pasikalbėjome su Brone Keršulienė ir pasiteiravome apie draugą Walterio Keršulio sveikatos padėtį po sunkios operacijos. Praėjusį šeštadienį ji buvo labai suėmę dideli skausmai, bet pribuvęs gydytojas suteikė pagalbą ir dabar ligonis jaučiasi daug geriau. Reikia tikėtis, sako Bronė, kad nuo dabar Walterio sveikata pradės sparčiau taisytis.

Mūsų nuoširdus linkėjimai ligoniui kuo greičiau išsigrįžti į sveikųjų gretas.

Vera Budronienė praėjusią savaitę pergyveno operaciją Flushing ligoninėje. Kaip greit jai pavyks sustiprėti iki to, kad galėtų grįžti namo, šiuos žodžius rašant dar nežinoma.

Budronienė yra iš jaunesniųjų lietuvių kartos, vienok liga metų nepaklausė. Tačiau tikimasi, jog jai, kaip jaunesnei už daugumą mūsų, pavyks greičiau susigrįžti. To jai nuoširdžiai linki šios žinios pranešėja N. Ventienė, to linkime ir mes visi.

Budroniai gyvena 58-15 210 St., Bayside, L. I., N. Y.

New Yorkas. — Sulaukęs 79 metų amžiaus mirė buvęs Jugoslavijos maršalas Aleksandras Dimitrievičius.

Iš Lietuvos

Prieš apie porą metų gaudavau jūsų laikraštį "Laisvę", nežinau kas man ją užrašė. Būčiau tam asmeniui vėl dėkingas, jeigu jis malonėtų užrašyti - sluntnėti man laikraštį "Laisvę". Man labai būtų skaityti. Kleopa Bliučkytė, Mažeikių rajonas, Laižuvos paštas, Lithuania; USSR.

Aš, Kazys Ribelis, s. Aleksas, įėkau savo tėvų, kurie 1929 m. išvyko iš Lietuvos į Braziliją (Sao Paulo). Iki 1937 m. su jais susirašinėjau, jie jau gyveno netoli Čikagos. Mano tėvas Aleksas gimęs 1897 m. Lietuvoje, Kėdainių apskr., Jasnaičių valsč., Pilsupio km. Motina, Ribeliene-Jankauskaitė, d. Jurgio, gimusi 1899 m., toje pačioje apylinkėje, kur ir tėvas. Išvažiavome iš Lietuvos su savimi vežėsi mano seserį Zosę, gimusią 1924 m. Seserys Onytė ir Amilė gimė Brazilijoje. Būsiu labai dėkingas, jeigu tėvai ar seserys atsilieps. Kazys Ribelis, Irkutsko sritis ir miestas "Tmirzevo" g-vėje Nr. 53, bt. 27, USSR.

PRANESIMAI

ALDLD 1-osios kuopos narių susirinkimas įvyks antradienį, rugsėjo 10 d., 7:30 v.v. Visi nariai prašomi dalyvauti, nes nominuosime narius į naująjį Centralinį Komitetą. Bus ir kitų svarbių dalykų.

Susirinkimo vieta: "Laisvės" salė.

OZONE PARK, N. Y.

Lietuvių Namo Bendrovės direktorių susirinkimas įvyks pirmadienį, rugsėjo 16, savame name. Svarbu visiems direktoriams dalyvauti.

J. G.

ANTRA DIDI SAVAITĖ!

Artkino "NAMAS FRONTO LINIJOJ"

Sovietinė karžygiška karės drama apie neištikimybę meilėje ir draugystę. Tai filmas, kurio niekad nepamiršite.

Taigpi: "VILKĖ," Sovietinė apysaka

CAMEO THEATRE

8th Ave., prie 44 Gatvės JU. 6-8534

ŠI SEKMADIENĮ PAS BEKAMPIUS

Į Avalon, N. J.

Elzbietė ir Juozas Bekampiai 50 metų savo vedybinio gyvenimo sukakties proga pavaišins visus, kas tik atsilankys. Jie kviečia visus savo draugus, pažįstamus ir visus pažangiosios spaudos rėmėjus atsilankyti. Pietūs bus duodami 12 valandą. Bekampiai prašo nesivėlinti. Anksčiau atvažiuosite, daugiau malonumo turėsite. Kas norės, galės pasimaudyti tyrame Atlanto vandenyne, švariame byčiuje.

Penlą nuo šio parengimo Bekampiai skiria laikraščio "Laisvės" paramai. Savo atsilankymu ir Jūs prisidėsite su parama apšvietos reikalui.

Bekampių rezidencija: 147 13th St., Avalon, N. J. Susirinkime ir pasveikinkime Bekampius jų auksinio jubiliejaus proga.

"Laisvės" Reporteris

6 p.—Laisvė (Liberty)—Antr., rugsėjo (Sept.) 10, 1963

Dovanos "Laisvei"

Rugsėjo 1 d. pas Ramauskus buvo smagu daugelį draugų ir draugių sugauti iš keleto miestų ir miestelių.

Susitinku seniai bemaitytą Onutę Globičienę, atvykusią iš Wilkes-Barre. Nuo automobilio nelaimėje sužeidimo ji dar nepaleidžia lazdu, bet džiaugiasi, kad sveikata jai taisyti. Onutė priduo savo mirusio vyro Vinco dviejų šerų sertifikata. "Perveskite tuos šerus 'Laisvei,'" ji sako, ir dar prideda penkinę. Tai graži \$55 dovanėlė.

Susitinku Miką Pučkį, su kuriuo teko pirmiau susipažinti Miami, Fla. Jis dovanuoja "Laisvei" vieną savo šerą ir priedu — penkinę. Vadinas, jo dovanėlė siekia \$30.

Keletas Namo Bendrovės šerinkų žadėjo kiek vėliau dovanoti "Laisvei" savo šerus.

Už dovanas širdingai ačiū! J. G.

Aėnai. — Graikija paskyrė rugsėjo 25 dieną pasitarimams su Bulgarija.

Dovanos Laisvės salės virtuvei

Irena Levanienė aną dieną atėjo į "Laisvės" salę nešina dviem stambiais nešuliais. Pamaniau, jog ateina kokią puotą ruošti. O pasirodė, jog ji pasirūpino, kad kiti puotą ruošėjai turėtų pakankamai priemonių maistui kepti ir virti. Vėliau Jonas Grybas dar vieną nešulį pristatė. Priskaiciavom 10 įvairaus dydžio gerų metalinių indų.

Iš kur jie? Irena papasakojo, jog tai dovana Lisajienės. Jos dukterė žentas su šeima apsigyveno toli, kur turi tarnybą. Apnašlėjusi, Vera pajuto, jog bus sunku vienai namą apžiūrėti, ji parodė. Susikrausčius į mažesnes patalpas nebus vietos didelėms puotoms, nereikės nei tiek indų. Vera nusprendė perteklių dovanoti savo mylimai lietuvių istaigai, o minėtieji draugai atliko transportą. Padėka priklauso jiems visiems. D—ė

Londonas. — Anglijos kariavo laivų manevruose žuvo 6 jūrininkai.

DU ŽODYNAI JUMS

Išleisti 1961 metais Lietuvoje

Vienas Anglų-Lietuvių Kalbų

Angliški žodžiai lietuviškai išdėstomi bei išaiškinami

511 Puslapių — Kaina \$3.50

Antras Lietuvių-Anglų Kalbų

Lietuviški žodžiai angliškai išdėstomi bei išaiškinami

511 Puslapių. Kaina \$3.50

Gaunami "Laisvės" Knygyne

Užsisakydami kartu prisijuskite ir mokesį. Pinigų perlaidas (money order) ar čekius rašykite:

L A I S V Ė

102-02 Liberty Avenue Ozone Park 17, N. Y.

PIKNIKAS ir PIETŪS

Pas Čiurlius, Pattenburg, N. J.

Sekmadienį

Rugsėjo 29 September

Piknikas bus gražiam sode, tyrame ore. Bus duodami geri pietūs. Pelnas nuo šio pikniko yra skiriamas "Laisvės" naudai. Taigi būkite piknike, pasilinksminkite, papietaukite ir paremkite laikraštį "Laisvę." Pietų kaina \$3.00.

Pietus Duos Lygiai 12 Val. Dieną

Kelrodis iš New Yorko

Pravažiavus Newarko Air Portą laikykitės dešinė, imkite kelią 22 ir važiuokite apie 50 malių iki Mountain View Inn restorano, nuo čia tēmykite mažą užsikimimą į kairę, užvažiuosite ant naujo tilto, pervažiuavę tiltą laikykitės dešinė ir privažiuosite kitą mažą tiltą, pervažiuosite to tiltuko apačia; penktas namas bus Čiurlių.

Važiuojant iš Philadelphijos per Eastoną

Iš Eastono imkite kelią 78-tą, ir privažiavę Pattenburgą sukite dešinėn, ir 78-tu keliu pasieksite Čiurlius (Churlis).

Trentoniečiai važiuokite keliu 69 iki privažiuosite kelią 22, privažiavę Pattenburgą sukite kairėn. Pervažiuavę naują tiltą laikykitės dešinė ir važiuokite iki Čiurlių ūkio.

ELIZABETH, N. J.

Mirus

Jurgiui Stasiuliui

Reiškiame širdingą užuojautą jo žmonai, vaikams, anūkams, jo artimiesiems ir jo idėjos draugams.

P. Poškus
I. Bečiai
Užkurėnienė
Kazlauskienė
V. Simonai
Gasparaitienė
A. Stripeika
Šimkai
M. Stensler
A. Jamison
K. Paciūnas
K. Anuškis
W. M. Žukai

V. Paulauskas
A. Paciūnas
D. B. Martin
L. Vaičioniai
L. J. Novak
S. Korsak
L. Sležiai
T. A. Makutėnai
B. Makutėnienė
A. Skairius
L. Slanskauskai
A. Gudaičiai